

A KESZNYÉTENI MESEVÁR ÓVODA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2015.

Tartalomjegyzék

1.	Bevezető	3. o.
2.	Gyermekek, óvodakép	5. o.
3.	Az óvodai nevelés feladatai	7. o.
3.1.	Az óvodai nevelés általános feladatai	7. o.
3.2.	Az egészséges életmód kialakítása, egészségfejlesztési program	8. o.
3.3.	Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés	12. o.
3.4.	Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	15. o.
4.	Az óvodai élet tevékenységi formái	18. o.
4.1.	Játék	18. o.
4.2.	Verselés, mesélés	20. o.
4.3.	Mozgás	22. o.
4.4.	Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	24. o.
4.5.	Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	26. o.
4.6.	A külső világ tevékeny megismerése	28. o.
4.7.	Munka jellegű tevékenységek	30. o.
4.8.	A tevékenységekben megvalósuló tanulás	32. o.
5.	Differenciált bánásmód az óvodában, kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése	34. o.
5.1.	Sajátos nevelési igényű gyermekek integrációja	35. o.
5.2.	Egyéb pszichés fejlődési (magatartási, tanulási, beilleszkedési) zavarral küzdő gyermekek integrációja	37. o.
5.3.	Tehetséggondozás az óvodában	39. o.
6.	Szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek, gyermekvédelmi feladatok	40. o.
7.	A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	43. o.
8.	Az óvodai élet megszervezésének elvei	44. o.
8.1.	Személyi feltételek	44. o.
8.2.	Tárgyi feltételek	46. o.
8.3.	Szervezeti és időkeretek	46. o.
8.4.	Dokumentáció	48. o.
8.5.	Az óvoda kapcsolatrendszere	49. o.
9.	Biztonságos óvodai program	51. o.
10.	A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	53. o.
11.	Érvényességi rendelkezések	54. o.
12.	Legitimációs záradék	55. o.
13.	Melléklet, függelék	56. o.
13.1.	Tehetséggondozó program	56. o.
13.2.	A pedagógiai program megvalósításához szükséges a nevelőmunkát segítő játékok és eszközök felsorolása	59. o.

Az intézmény adatai

Az óvoda neve:	Kesznyéteni Mesevár Óvoda
OM azonosítója:	202850
Az óvoda címe:	3579 Kesznyéten, Arany János utca 9. sz.
Telefonszáma:	49/459-810/14. mellék
E-mail címe:	<u>ovodakesznyeten@freemail.hu</u>
Az óvoda fenntartója:	Kesznyéten Község Önkormányzata
	Kiscsécсs Község Önkormányzata
A fenntartó címe:	3579 Kesznyéten, Béke tér 17. sz.
	3578 Kiscsécсs, Dózsa György u. 63.
Telefonszáma:	49/459-810
Óvodai csoportok száma:	4

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

„Már az óvodában megtanultam mindent, amit tudni érdemes. Azt, hogy hogyan éljek, mit tegyek, mind az óvodában tanultam meg...”

Mindennap tanulj, gondolkodj, rajzolj, fess, énekelj, táncolj, játssz és dolgozz egy keveset! Délutánonként szundíts egyet! ”

(Robert Fulghum)

1. Bevezető

Óvodánk egy borsodi községben, Kesznyétenben található, mely Tiszaújváros és Miskolc vonzáskörzetében helyezkedik el. Határában egy 480 hektáros tájvédelmi körzet van. A lakosság száma nem éri el a 2000 főt. Az itt lakók 34%-a roma nemzetiségű. Van Roma Nemzetiségi Önkormányzatuk, de nem igénylik a roma kultúra elemeinek átadását, az önazonosság átörökítését. A felzárkóztatást, hátránycsökkentést, családi nevelés kiegészítését, egyenlő bánásmódot, színvonalas nevelést várnak óvodánktól, így nevelésünk egészét áthatja ez az irányvonal.

Óvodánk 1979-ben nyílt meg két csoporttal, mely 2002-ben további két csoporttal bővült. *Iskolától leválva* 2013 januárjától önálló költségvetési intézményként működik. Óvodánk fogadja a szomszédos Kiscsécs településről az óvodáskorú gyermekeket.

Az óvoda felépítése:

Az eredeti épület bővítésével 4 csoportos az óvodánk. Minden csoportnak saját öltözője, mosdója van. Az első két csoport 22 gyermek fogadására alkalmas, míg az új két csoportban 25 gyermeket tudunk foglalkoztatni. Az épületben fejlesztő szobák, óvónői szoba, személyzeti öltözők, tálaló konyha és 4 szertár található. Minden csoportban szakképzett óvodapedagógusok és dajka foglalkozik a gyermekekkel. Munkájukat a feladatellátás függvényében segítik: a pedagógiai asszisztens, gyógypedagógus, logopédus és fejlesztőpedagógiai végzettséggel rendelkező óvodapedagógusaink. Az óvodánk udvara nagy területen helyezkedik el, melynek felszereltségét fokozatosan igyekszünk fejleszteni. Jelenleg 2 homokozó, hinták, mászóakák, csúszdás vár, kisház és padok adnak lehetőséget a szabad levegőn végezhető játékokra.

Pedagógiai programunkban a jó gyakorlati elemekre építünk, és azt fejlesztjük tovább, figyelembe véve a korszerű szakmai elvárásokat és a helyi adottságokat.

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja (Alapprogram) meghatározza a magyarországi óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit:

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

- a gyermeket – mint fejlődő személyiséget – szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg
- a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be
- az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával, oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben

Az Alapprogram biztosítja az óvodapedagógusok pedagógiai nézetének, értékrendjének, módszertani szabadságának érvényesülését. Lehetővé teszi az óvoda nevelőtestületének, hogy elkészítse pedagógiai programját, melynek meg kell felelnie az Alapprogramban foglaltaknak.

Pedagógiai programunk írásakor ezért figyelembe vettük:

- az Alapprogramot
- a Sajátos nevelési igényű (a többi gyermekkel együtt nevelhető egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő, értelmi fogyatékos) gyermekek óvodai nevelésének irányelveit

Célunk:

Olyan Pedagógiai Program kidolgozása, mely biztosítja az egységességet, az azonos értékrendet és norma követelményeket. Tartalmazza a számunkra fontos alapelveket, kritériumokat, kulcskompetenciák fejlesztését, szakmai elvárásokat. Biztosítja a hozzánk járó gyermekek számára a hátránycsökkentést, kiegészítő családi nevelést, egyenlő bánásmódot.

A benne foglaltak betartása kötelező érvényű minden alkalmazottunk számára.

Küldetésnyilatkozatunk:

- **kiegyensúlyozott, boldog gyermekkor biztosítása**
- **családi nevelés kiegészítése, hátránykompenzáció, szoros együttműködésre törekvés a partnerekkel**
- **emberi értékek, erkölcsi normák, műveltség tartalmak közvetítése**
- **magyarság tudat megalapozása**
- **nyitottság, fenntartható fejlődés, környezettudatos magatartás nyújtása**
- **multikulturális nevelésen alapuló integráció**

2. Gyermekkép, óvodakép

Gyermekképünk:

Minden gyermekünket egyedi személyiségnek, sajátos szociális lénynek fogadunk el, akiknek fejlődését a genetikai adottságok, a spontán és szervezett környezeti hatások együttesen határozzák meg. A fejlődésüket egyénileg változó testi és lelki szükségleteik irányítják, ezért személyiségük szabad kibontakoztatásához kell biztosítanunk a fejlődésüket pozitívan/előnyösen befolyásoló személyi és tárgyi fejlesztő környezetüket.

Célunk:

Minden gyermekünk alapos megismerése, mely megalapozza egyéni, közösségi fejlesztésének tudatos, szakmai előkészítését és megvalósítását. Pozitív és egészséges énkép kialakítása minden gyermekünkénél, akik ennek segítségével képesek lesznek megállni helyüket a rájuk váró feladatok és lehetőségek világában.

Szemléletünket tükrözi:

- áthatja gondolatainkat, tetteinket a gyermekközpontúság szemlélete,
- biztosítjuk a teljes körű befogadó légkört minden gyermekünk számára
- folyamatosan törekszünk a szeretetteljes odafordulás, egyenlő bánásmód megvalósítására
- figyelembe vesszük a tervezés és megvalósítás során a gyermekek egyéni készségeinek, képességeinek, kompetenciáinak kibontakoztatását, a folyamatos felméréseink eredményeire építve
- biztosítjuk a változatos tevékenységek, széles tapasztalati lehetőségek, változatos módszerek, eljárások, technikák által a hátránycsökkentés és esélyteremtés elérését, megteremtését
- közvetítjük mintaadással és verbálisan is az elfogadás, tisztelet, pozitív megerősítés formáit
- gyermekeink teljes személyiségének fejlődését elősegítjük a pozitív megerősítéssel hangsúlyozott egyénre szabott értékeléssel
- a gyermeki teljesítményeket folyamatosan nyomon követjük, elemezzük, dokumentáljuk az egyéni fejlődési naplóba, és az eredményeket összesítjük és szükség esetén fejlesztési tervet készítünk

Óvodaképünk:

Óvodánk szakmailag önálló nevelési intézmény, mely a családok elsődleges nevelését egészíti ki, csökkentve a hátrányokat, biztosítva az esélyteremtés feltételeit a gyermekek óvodába lépésétől az iskolába lépéséig. Teljesítjük az óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségformáló funkciókat, ezzel megteremtve az ideális feltételeket a gyermekek fejlődéséhez. Vállaljuk a kiemelt figyelmet igénylő – *tehetséges, sajátos nevelési igényű, egyéb pszichés zavarral küzdő, hátrányos-, halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett*, - gyermekek befogadását, nevelését, a roma származású gyermekek társadalmi integrációját.

Célunk:

A derűs, érzelmi biztonságot nyújtó légkör biztosítása számukra, hogy gyermekeink szeressenek óvodába járni. Teljesen természetes a próbálkozás - segítségnyújtás, ösztönzés, biztatás, differenciált fejlesztés, felzárkóztatásra épülő nevelés megvalósulása, a másság elfogadása. A szülők érzékeljék az együttműködésre, közös cél megvalósítására irányuló szándékunkat, és partnerként fogadjanak el bennünket. A migráns gyermekek befogadása.

Szemléletünket tükrözi:

- megismerjük a családok szociális helyzetét és megvalósítjuk a családok elsődleges nevelését kiegészítő, multikulturális nevelést, mintát nyújtva gyermekeink és partnereink számára
- tudatosan törekszünk a hátránycsökkentésre és az esélyegyenlőség lehetőségének nyújtására minden cselekedetünkben
- megbecsülés és bizalom
- folyamatosan törekszünk az óvodásaink sokoldalú, harmonikus fejlesztésére, ez adja nevelő munkánk alapját
- figyelembe vesszük az egyéni és életkori sajátosságokat, és erre építjük fel tervezésünket és feladatainkat

Az óvodaképünk és gyermekképünk megvalósulásának hatására a fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- ✓ megfelelő testi érettség, alakváltozás, harmonikus, összerendezett mozgású
- ✓ érzelmileg stabil, közösségi életre felkészített, együttműködő, elfogadó
- ✓ életkorának megfelelő fejlettségű
- ✓ szándékos figyelemre, tudatos feladattartásra képes, tanulásra vágyó gyermek

3. Az óvodai nevelés feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Vagyis:

- az egészséges életmód kialakítása
- az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés biztosítása
- az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

3.1. Az óvodai nevelés általános feladatai

Célunk:

Az óvodai nevelés területein megjelenő kulcskompetenciák megfelelő szintre való fejlesztése, az egyéni fejlődési ütemek, érési jellemzők figyelembevételével, valamint az egyenlő hozzáférés biztosításával valósul meg.

Alapelveink:

- törekszünk a komplexitás megvalósítására a felkínált tevékenységekben
- tudatosan áthatja nevelőmunkánkat a következetesség, fokozatosság, rendszeresség és rugalmasság ezzel segítjük a gyermekek személyiségének fejlődését, ezek megvalósításával tudjuk elérni a kitűzött céljainkat
- figyelembe vesszük az életkori és egyéni sajátosságokat a változatos cselekedtetés és tevékenykedtetés közben a teljes személyiségük fejlődése érdekében
- biztosítjuk az egységes elvárásokon alapuló, folyamatos konzultációval történő nevelés megvalósulását

Nevelésünk során értékeket közvetítünk gyermekeink és partnereink felé. Melyek ezek?

Nevelési értékeink:

❖ gyermekközpontúság	❖ szeretet, becsület, igazságosság
❖ elfogadás, tolerancia	❖ felelősség, bizalom, támogató szemlélet
❖ érzelmi biztonság	
❖ együttműködés	❖ kiegyensúlyozott, pozitív gondolkodású, nyitott pedagógusok
❖ partnerközpontúság	
❖ integráció	❖ innovatív értékek megismerése és beépítése
❖ esélyegyenlőség	gyakorlatunkba

A nevelés megvalósítása közben a gyermek tevékenységei:

- játszik
- utánoz
- cselekszik, tevékenykedik
- mozog
- feladatot végez játékként
- érzékel, észlel, megtapasztal
- gondolkodik

Vagyis, ezek megvalósulása közben fejlődik teljes személyisége.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- ✓ ismeretek befogadására nyitott gyermek
- ✓ aki értékeinket maga is képes érzékelni, igényelni
- ✓ akinél, a következő életszakaszba történő átlépés belső pszichikus feltételei kialakultak

3.2. Az egészséges életmód kialakítása, egészségfejlesztési program

Óvodánkban az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, az egészségprogram működtetése elsődleges fontosságú, mely az alábbiak szerint történik:

Célunk:

A gyermekek testi, lelki szükségleteinek kielégítése részeként az egészséges életvitel igényének kialakítása, az egészség megőrzése érdekében a testi képességek fejlesztése, az önkiszolgálási képességek fejlesztése, az egészséges életmód szokásainak kialakítása.

Biztonságos, balesetmentes környezet alakítása a fejlődés érdekében. A gyermekek gondozása, testi- lelki szükségleteinek kielégítése. Rendszeresen szervezett mozgásos tevékenységek által a gyermekek mozgásigényének kielégítése, harmonikus, összerendezett mozgás és testi képességek fejlődésének elősegítése. Változatos tevékenységek tervezésével, a rendszeres életritmus és a megfelelően kialakított napirend kialakításával a gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése. Megfelelő viselkedési formák kialakítása, a baleset megelőzés érdekében. Környezettudatos magatartás megalapozás érdekében, a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítása. A betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak kialakítása, az egészséges életmód,

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

testápolás, étkezés, öltözködés, pihenés, mozgás által. A speciális, prevenciós testi nevelési feladatok ellátása (láb és tartásjavító torna).

A speciális feladatokat ellátó szakemberekkel együttműködve történik a prevenció, korrekció részeként a mozgás, beszéd, testséma, észlelési területek fejlesztése. A szülők egészséges életmódjának segítése, formálása

Alapelveink:

- szem előtt tartjuk az egyéni szükségleteket és sajátosságokat az életritmus és egészséges szokások kialakításánál
- együtt működünk a védőnővel, orvossal, dajkával, szülővel az egészséges életmód szokásainak kialakítása érdekében
- példamutató magatartásunkkal odafigyelő, segítő bánásmóddal segítjük a különbözőség elfogadását
- tiszteletben tartjuk, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekeknek több időre, gyakorlásra van szüksége a tevékenységek elvégzésére
- a tevékenységek megszervezésénél figyelembe vesszük, hogy az egészségnevelés áthatja az egész óvodai életet

Óvodapedagógus feladatai:

- ❖ ismerje meg a családok egészséges életmódbeli szokásait, ha szükséges törekedjen az óvoda által képviselt egészséges életvitel normáinak elfogadtatására
- ❖ kövesse nyomon a gyermek fejlődését szükség szerint működjön együtt a védőnővel, orvossal
- ❖ igény szerint ajánljon a szülők számára életmódbeli változásokra tanácsokat, napirendet
- ❖ a tevékenységek megszervezése folyamán, figyeljen a környezetvédelmi szokások és magatartás kialakításához szükséges szokások megalapozására
- ❖ biztosítsa az egészséges életmód, biztonságos óvodai környezet tárgyi feltételeit
- ❖ a gyermekek alapvető testi, lelki, érzelmi szükségleteinek kielégítését (nyugodt légkör, baráti kapcsolatok, változatos tevékenységek, hőmérséklet, víz, wc-használat, fény stb.)
- ❖ ösztönözze és az egyéni képességeiknek megfelelően segítse a gyermekeket, hogy a teendőiket egyre önállóbban végezzék, szükség esetén kérjenek segítséget

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

- ❖ a veszélyforrásokra hívja fel a gyermekek figyelmét, a tevékenységeknek megfelelően alakítsa ki a megfelelő viselkedési formákat, dokumentálja ezt a csoportnaplóban.
- ❖ folyamatosan konzultáljanak a csoportban dolgozó óvodapedagógusok, dajka, pedagógiai asszisztens, a gondozási feladatok sorrendjéről, a segítségadás fokáról az egészséges életvitel szokásainak kialakítása érdekében
- ❖ tudatosan használja ki a mozgás és megismerő funkciók fejlesztését az egészséges életmód tevékenységei közben, óvodán kívüli tevékenységekben is
- ❖ az alapvető szükségletek kielégítésére biztosítson megfelelő időt
- ❖ biztosítson a sajátos nevelési igényű gyermekek számára az önkiszolgáló tevékenységekhez megfelelő személyi és tárgyi feltételeket, állandó napirendet
- ❖ kísérje figyelemmel a gyermekek egészségi állapotát, ha szükséges értesítse a gyermekek szülőjét, vagy súlyos esetben hívjon mentőt vagy orvost
- ❖ szervezze rugalmasan a napirendet, az egészséges életmód és a megfelelő életritmus kialakítása érdekében, a párhuzamos tevékenységek biztosításával

Táplálkozás:

- ❖ tájékozódjon a gyermekek sajátos igényéről, érzékenységéről
- ❖ ismertesse meg a gyermekeket, az új ízekkel, ösztönözze az ismeretlen ételek megkóstolására a gyermekeket
- ❖ nevezzék meg az elfogyasztott ételeket
- ❖ biztosítsa a megfelelő eszközöket a terítéshez
- ❖ iktasson be az egészségmegőrzés érdekében zöldség és gyümölcsnapokat
- ❖ a szülők körében végezzen felvilágosító munkát, az otthoni egészséges életmód, egészséges ételek fogyasztására
- ❖ egész nap folyamán biztosítson folyadékot a gyermekek számára

Testápolás:

- ❖ mutassa meg, tanítsa meg, ösztönözze a gyermekeket a szükségletei, kérései közlésére
- ❖ hangolja össze a család és az óvoda gondozási szokásait, ha szükséges tartson felvilágosítást a betegség megelőzés és a tisztálkodás fontosságáról
- ❖ a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez mérten ismertesse meg a tisztálkodási eszközöket, a tisztálkodási tevékenységek sorrendjét, fontosságát és alakítsa ki a tisztaság iránti igényüket
- ❖ folyamatosan kísérje figyelemmel a gyermekek hajának tisztaságát, ösztönözze a fésű használatára a gyermekeket
- ❖ alakítsa ki a gyermekekben a kézmosás, fogmosás iránti igényt

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

Öltözködés:

- ❖ tanítsa meg a gyermekeket a fokozatosan egyre önállóbb öltözködésre
- ❖ ellenőrizze a hőmérsékletnek megfelelő öltözetet, hiányosság esetén beszéljen a szülővel a megfelelő méretű, kényelmes ruhanemű fontosságáról
- ❖ tegye lehetővé, hogy a gyermekek komfortérzetének megfelelően öltözködjének

Rendszeres testmozgás:

- ❖ biztosítson a gyermekek egyéni sajátosságait és mozgásigényének figyelembe vételével, minden nap mozgáslehetőséget, amivel kielégíthetik mozgásigényüket (csoportszobában, tornaszobában, udvaron spontán és tervezetten)
- ❖ a mozgásos tevékenységekbe építsen be láb és tartásjavító tornát, a prevenció és korrekció érdekében
- ❖ használja ki a mozgásfejlesztő eszközöket, tornaszobában és udvaron is
- ❖ baleset megelőzés érdekében alakítson ki megfelelő szokás szabályrendszert
- ❖ szervezzen sétákat, kirándulásokat a környéken

Edzés:

- ❖ adja meg a szabad levegőn tartózkodás lehetőségét, ha szükséges tartson felvilágosítást a szülők körében a télen, nyáron történő levegőztetés fontosságáról
- ❖ biztosítson árnyékos udvarrészt a káros napsugárzás elkerülése érdekében
- ❖ aktivizálja a gyermekeket a mozgásos tevékenységekre

Pihenés, alvás:

- ❖ teremtsen meg a mindennapos nyugodt pihenés feltételeit (szellőztetés, mese, altató)
- ❖ ha szükséges beszéljen a szülőknek a délutáni és éjszakai alvás fontosságáról
- ❖ a délutáni pihenéshez kérjen a szülőktől pizsamát
- ❖ tartsa tiszteletben a gyermekek alvási szokásait (átmeneti tárgyak használata)
- ❖ tegye lehetővé a dajkával együttműködve a nagyobb alvásiigényű gyermekek számára a tovább pihenés lehetőségét

A gyermek tevékenységei:

- az óvodába lépéstől fokozatosan egyre önállóbban táplálkozik és megismerkedik, majd elsajátítja az önkiszolgáló tevékenységeket (terítés, öntés, edényhordás, szedés)
- naponta többször végez gondozási teendőket, egyre önállóan vesz részt ezekben a tevékenységekben
- egyéni fejlődésének megfelelően érzékeli és jelzi a hőmérsékletváltozás miatti ruhaszükségletét

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

- nagy a mozgásigénye, ösztönösen és szívesen kihasználja a mozgásos játékok adta lehetőségeket
- évszaknak megfelelően tartózkodik kint a szabad levegőn, kihasználva a nap és levegő-edző hatását
- alvásigényének megfelelően alszik, illetve pihen a délutáni pihenőidőben
- részt vesz a környezete óvására szervezett tevékenységekben

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- ✓ önállóan használja a WC-t
- ✓ önállóan tisztálkodik
- ✓ igényes az étkezőasztal rendjére
- ✓ megfelelően használja az evőeszközöket
- ✓ vigyáz a mosdó rendjére
- ✓ szükség szerint önállóan használja a zsebkendőt
- ✓ egyedül öltözik, vetkőzik, ruháit rendben tartja
- ✓ szívesen vesz részt a mozgásos tevékenységekben
- ✓ óvja környezetét

Egészségfejlesztő programok az óvodánkban:

Gyermekeknek szervezett egészségprogramok:

- rendszeres láb és tartásjavító torna szervezése
- mindennapos testmozgás szervezése
- zöldség és gyümölcs gyakori fogyasztása, saláta készítése
- kirándulások, séták szervezése
- sportversenyek szervezése

Szülőknek szervezett programok:

- közös sportnap szervezése
- szülői értekezleten egészségfejlesztő szakemberek meghívása, felvilágosítás
- közös kirándulás, salátakészítés

3.3. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés

Az óvodáskorban a magatartás megnyilvánulásaiban, a tevékenységekben meghatározó szerepet töltenek be az érzelmek. A gyermekekre jellemző sajátosság az érzelem vezérelt

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

magatartás. A gyermekek legfőbb igénye az érzelmi függőségeinek kielégítése, az érzelmi biztonság. A magasabb rendű érzelmek a gyermekek tapasztalatai során alakulnak ki. Fejlődésükben meghatározó, a családban a szülők szerepe, az óvodában az óvodapedagógus és az óvoda alkalmazottainak mintája, aki minden mozdulatával kifejezi érzelmeit. Az érzelmi nevelés munkánk átfogó kerete, amelyben a gyermekek egyéni hajlamait, tulajdonságait, képességeit bontakoztatjuk ki.

Célunk:

A kiegyensúlyozott, pszichés fejlődés biztosítása, a társas kapcsolatok és a közösségi együttműködéshez, együttéléshez szükséges szokások, normák megalapozása. Nagyon fontos, hogy a gyermek minél több érzelmi szállal tudjon kötődni a gyermek társaihoz, a felnőttekhez. A kiegyensúlyozott érzelmi biztonságot nyújtó, otthonos, derűs, szeretetteljes, befogadó légkörben a családi nevelést kiegészítve

- alakuljanak a gyermekek társas szükségletei
- gazdagodjanak az erkölcsi, esztétikai, intellektuális érzelmei
- fejlődjenek a közösséghez, a különbözőségek elfogadásához való pozitív viszonyuk
- erősödjenek a szülőföldhöz való kötődésük

A barátságos, érzelem dús, szeretetteljes légkör elengedhetetlen feltétele a gyermekek fejlődésének.

Fontos feladata az óvoda valamennyi dolgozójának az érzelem gazdag, otthonos környezet megteremtése különös tekintettel:

- ❖ a gyermekek különböző kapcsolatainak társadalmilag elfogadott normáinak, formáinak közvetítése
- ❖ gyermekek társas szükségleteinek kielégítése
- ❖ én tudat alakítása
- ❖ közös élmények, ünnepek érzelemmel gazdagítása
- ❖ egyéni bánásmód alkalmazása
- ❖ másság elfogadása
- ❖ helyes erkölcsi normák kialakítása

Az érzelmi az erkölcsi és közösségi nevelés tartalma

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

A befogadás:

A befogadási időszak erősen meghatározza a gyermekek kialakuló érzelmi kötődését az óvodához, ezért igyekszünk a szülőkkel együtt a lehető legnyugodtabb feltételeket megteremteni az újonnan érkező gyermekek közösségbe történő beilleszkedéséhez. Bármely életkorban történik a befogadás, a tapintat, a törődés a szeretet teljes odafordulás pozitív elfogadó attitűd az óvoda minden dolgozójával szemben követelmény.

A befogadást megkönnyítő tennivalók:

- nyílt nap még a beiratkozás előtt
- szülői értekezlet
- családlátogatás
- szülőkkel történő közös beszoktatási lehetőség megteremtése
- befogadási terv készítése

Óvodapedagógus feladatai:

- ❖ ebben az időszakban egész napos jelenlétével segítse a befogadás zökkenőmentességét
- ❖ biztosítson el-, és befogadó, egymásra figyelő nyugodt szeretetteljes légkört
- ❖ alakítson ki biztonságos berendezésű, esztétikus óvodai környezetet
- ❖ járuljon hozzá a tevékenységek zavartalan végzéséhez a szokások megalapozásával
- ❖ segítse a gyermekek óvodába és csoportba történő beilleszkedését
- ❖ vegye figyelembe a baráti, ismerősi/rokonni kapcsolatok jelenlétét
- ❖ fektessen hangsúlyt a baleset megelőzésének szokásainak szabályainak elsajátítására
- ❖ ismertesse meg a gyermekekkel az elfogadott viselkedési és udvariassági formákat

A szocializáció szempontjából a szabad játéknak van a legnagyobb jelentősége. A játék szabadsága és a gyermekek önkitaljesedése a közösségi élet szabályai között ésszerű korlátokkal valósul meg. A közösségi szabályok megalkotásában és közvetítésében indirekt módon vezető szerepet tölt be az óvodapedagógus.

Óvodapedagógus feladatai:

- ❖ a gyermekek aktivizálása közösségi élet közös szokásainak és az együttműködés szabályainak alakításában, a pozitív példák megerősítése, következetességre törekedve juttassa kompromisszumokra a gyermekeket
- ❖ alkalmazza a közösségé válás érdekében a változatos, csoportépítő játékokat, élmény gazdag tevékenységeket
- ❖ személyes mintaadással, pozitív minták kiemelésével alapozza meg a viselkedéskultúra szokás - szabály rendszerét
- ❖ ismertesse meg a gyermekekkel az elfogadott alapvető udvariassági szokásokat és következetesen törekedjen azok betartására
- ❖ segítse a gyermekeket a hazához, tájhoz, kultúrához fűződő kötődés erősítésére, értékek megbecsülésére a pozitív élményeken alapuló jeles napok, ünnepek hagyományainak megtartásával
- ❖ tárja fel a konfliktusok okait, segítse a gyermekek tűrő-, és konfliktusmegoldó képességének kialakulását és a másság elfogadását
- ❖ a megkezdett tevékenység befejezésére ösztönzéssel növelje kitartásukat
- ❖ a gyermekek pozitív értékelésével segítse elő önértékelésük fejlődését
- ❖ támogassa a gyermekek egymás közötti, valamint a gyermekek és pedagógusok közötti és a pedagógiai munkát segítők közötti kapcsolatok mélyülését

3.4. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az óvodai anyanyelvi nevelés területét áthatva segíti a gyermekek szociális kapcsolatainak kialakítását, nyelvi fejlesztését és elősegíti zökkenőmentes átmenetüket a következő életszakaszba. A helyes és szép beszéd mélyíti érzelmeiket, fejleszti esztétikai érzéküket.

Célunk:

Kialakítani a gyermekekben az igényt és készséget a szóbeli kapcsolatteremtésre, nyelvi kommunikációra. Nagy hangsúlyt fektetni a beszéd, az anyanyelv fejlesztésére, mert csak megfelelő nyelvi fejlettséggel rendelkező gyerekek lesznek képesek majd beilleszkedni a társadalomba. Az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről tapasztalatok szerzése, az ismeretek rendszerezése. Tudásvágy felkeltése és kielégítése. Értelmi képesség fejlesztése

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

(érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás). Probléma megoldó és kreatív gondolkodás elősegítése.

A szocializációs folyamatban a beszéd a gyermekek környezetével való érintkezésnek, gondolkodásnak legfőbb eszköze. Az anyanyelvi nevelés komplex folyamat, ami a nevelési folyamat teljes egészét átszövi. Minden tevékenységben segíti a gyermekek önbizalmának fejlesztését, szociális kapcsolatának kialakítását. Változatos tevékenységek során tapasztalatokat gyűjtenek természeti és társadalmi környezetükről, formai, mennyiségi, téri viszonyokról, miközben észrevétlenül ismereteket sajátítanak el.

Alapelveink:

- figyelembe vesszük a gyermekek szociális környezetét, eltérő anyanyelvi fejlettségét, kommunikációs készségeinek különbözőségét
- igyekszünk, hogy az óvoda minden dolgozójának beszéde mintaértékű legyen
- szem előtt tartjuk, hogy a kommunikációs csatornák elősegítik a nyelvi képességek fejlődését
- egyenrangú partnerként kezeljük a gyermekeket a beszélgetésekben (pl. beszélgetőkör)
- törekszünk a szókincsük folyamatos fejlesztésére minden tevékenységükben
- lehetőleg mozgáshoz kötjük a verseket, mondókákat, ezzel ösztönözve gyermekeinket, azok gyakorolgatására
- elősegítjük a játékos nyelv-, és ajaktorna végzésével a gyakori hanghibák javulását
- differenciált, változatos feladatadással készítjük gyermekeinket a sokoldalú tevékenységek végzésére
- ösztönözzük őket a probléma szituációk önálló megoldására

Óvodapedagógus feladatai:

- ❖ ismerje meg a családok kommunikációs és értelmi kultúráját,
- ❖ figyelje meg, kövesse nyomon a gyermekek beszédképességének és értelmi fejlettségének szintjét, és rögzítse azt a fejlődési naplóban
- ❖ beszéde példaértékű legyen, a gyermekek számára érthető módon fogalmazza meg közléseit, mondanivalóját
- ❖ a beszédképességében és értelmi fejlettségében lemaradást mutató, illetve kiemelkedő gyermekeket differenciáltan fejlessze

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

- ❖ tudatosan törekedjen a nap folyamán kínálkozó tevékenységekben a beszédfejlesztő játékok alkalmazására és a kötetlen, szabad beszélgetésekre: helyes légzéstechnikát segítő játékok, ajak-nyelv tornák, hallásfejlesztő játékos feladatok, stb.
- ❖ mesék, versek, mondókák, énekek segítségével fejlessze szókincsüket
- ❖ próbálja ösztönözni a gyermekeket a mondatalkotásra, összefüggő beszéd kifejezésre
- ❖ biztosítson nyugodt légkört, kommunikációs teret a gyermekek önálló nyelvi megnyilvánulásaira, egymás közötti kommunikációra
- ❖ igazodjon az ismeretnyújtás folyamán az óvodáskorú gyermekek életkori és egyéni sajátosságaihoz, engedje, hogy a gyermekek önmagukhoz képest fejlődjenek
- ❖ törekedjen a gyermekeket jellemző érdeklődés, kíváncsiság, figyelem; gondolkodás, örömeinek felkeltésére és ébrentartására
- ❖ fejlessze a gyermekek értelmi képességeit, olyan feltételrendszer biztosításával, amely lehetővé teszi, hogy az ismeretszerzésben összekapcsolódják a játék és a tanulás
- ❖ teremtsen olyan szituációkat, ahol a gyermekek megismerhetik a felfedezés, kutatás örömeit
- ❖ fejlessze a gyermekek önállóságát, figyelmét, kitartását, feladattudatát

A gyermek tevékenységei:

- játék és tevékenységek közben szabadon beszélget
- beszélget a felnőttel, kifejezi szükségleteit, kér, köszön, élményeit elmeséli
- versel, mondókázik, képekről mesél, bábok, eszközök segítségével dramatizál
- anyanyelvi és drámajátékot játszik
- szívesen utánozza a felnőttek beszédét, mimikáját, testbeszédét
- gyakorolja a kérdés, párbeszéd kultúráját
- alkalmazza a megismert népmesei elemeket, szófordulatokat,
- a külvilágról, magáról szerzett ismereteit, matematikai tapasztalatait kifejezi beszédében
- örömmel vesz részt játékos jellegű ismeretszerzésben.
- a tanulás folyamán kipróbál, tapasztal, kísérletez, utánoz, azonosít, keres, kutat
- megfigyeléseket önállóan és csoportosan is végez, megbízásokat, feladatokat szívesen vállal, tapasztalatait bátran megosztja társaival

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- ✓ tisztán, érthetően beszél, szókincse életkorának megfelelő
- ✓ kommunikál társaival és a felnőttekkel
- ✓ képes felidézni a megismert mesét, elmondani a verset
- ✓ eseményképről képes rövid történetet mondani
- ✓ képek közötti időrendi sorrendiség felismerése és kifejezése
- ✓ kialakul feladatértése, tartása
- ✓ beszédértése kialakul
- ✓ beszédfegyelme kialakult

4. Az óvodai élet tevékenységi formái

4.1. Játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb, legfejlesztőbb mindennapjait átszövő tevékenysége. Az óvodáskor egy olyan életszakasz, amelyben a játék minden formája megjelenik, hatására egész személyisége fejlődik. A gyermekek játékát maga a cselekvés élménye tölti ki. Általa fejlődnek a készségek, jártasságok, bővülnek az ismereteik, megalapozódnak a képességek, formálódik a magatartás. A játék biztosítja a gyermekek elemi pszichikus szükségletének kielégítését. A külvilágból és saját belső világából szerzett benyomásait játékában újra idézi, feldolgozza.

Célunk:

A játéktevékenység feltételeinek megteremtésével a gyermekek egész személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása. Eljuttatásuk az elmélyült, önfeledt játékélmény átéléséhez, a sikerélmény megtapasztalásához.

Alapelveink:

- támogatjuk a játék kialakulását, folytatását, a gyermekek elképzelésének megvalósítását közös játékkal és ötletadással
- szem előtt tartjuk a szabad játék elsőbbségét, megteremtjük az ehhez szükséges feltételrendszert
- elősegítjük a jó közérzetet, a pozitív érzelmeket kiváltó játékra serkentő légkör biztosításával
- törekszünk a játékszabályok kialakítására, betartására és betartatására

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

Óvodapedagógus feladatai:

- ❖ kíséje figyelemmel a játszócsoportok alakulását, a játék fejlettség állomásait, tapasztalatait rögzítse az egyéni fejlődési naplóban
- ❖ ismertesse meg a gyermekekkel a játékeszközökben rejlő lehetőségeket
- ❖ teremtsen nyugodt, érzelmi biztonságot adó, kreativitást serkentő légkört
- ❖ biztosítson inger gazdag, cselekvésre készítő környezet
- ❖ jelenlétével segítse az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását, igény szerinti együttjátszással, támogató, ösztönző magatartással
- ❖ támogassa a gyermekek szabadságát, önállóságát, az egyes gyermekek és játszócsoportok játékait
- ❖ törekedjen állandó játszóhelyek kialakítására, de támogassa a gyermeki ötletekből kiinduló új játékterek kialakítását
- ❖ ösztönözze a gyerekeket arra, hogy a konfliktus helyzeteket egyre önállóbban oldják meg.
- ❖ adjon lehetőséget a sokszínű tapasztalatszerzésre, változatos játéktevékenységre
- ❖ formálja a szülők szemléletét a játék fontosságáról, igény szerint adjon ötleteket játékvásárlásra.
- ❖ támogassa a gyermeki fantáziát kibontakoztató, a játék kiteljesedését elősegítő kiegészítők készítését

A gyermek tevékenységei:

- Gyakorlójátékban: cselekvéseket ismétel, érzékszervi funkcióit próbálgatja, gyakorolja, ismereteket szerez a felhasznált eszközökről, eszközfogást tanul
- Konstruáló játékban: spontán vagy előre meghatározott szándékkal alkot, épít, fűz, szerel, összerak
- Szimbolikus játékban: vállalt szerepet megjelenít, élményét felidézi, gyakorolja szerzett ismereteit, szabályok szerint játszik, beszél játszótársaival
- Szabályjátékban: társaival szabályt betartva játszik, kölcsönösen segíti társait, győz, veszít, meg tanulja érzelmeit uralni

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- ✓ szívesen játszik társával
- ✓ képes a játékszabályok betartására
- ✓ játéka elmélyült

- ✓ önállóan képes játékot választani
- ✓ vigyáz a játékeszközökre, társai alkotásaira
- ✓ kedvenc meséit, saját élményeit is el tudja játszani.
- ✓ építő, konstruáló játékelemekből játékszereket készít
- ✓ képes a kudarctűrésére, elfogadja, ha veszít és örül a másik sikerének

4.2. Verselés, mesélés

A mese a gyermekek érzelmi, esztétikai, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. Feltárja a gyermekek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a megfelelő viselkedésformákat. Különösen alkalmas az óvodásgyermekek szemléletmódjának és világképének alakítására. Feloldja a bennük lévő szorongásokat. A gyermekek saját vers és mese alkotása, annak mozgással és vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

Célunk:

Az irodalmi érdeklődés felkeltése, változatos irodalmi élmények nyújtása során az esztétikai és erkölcsi értékek alapjainak közvetítése. A mesék, versek megszerettetése, a magyar kultúra értékeinek átörökítése. A szókincsük, kifejezőkészségük, egész személyiségük fejlesztése, érzelmi biztonságuk erősítése.

Alapelveink:

- építünk arra, hogy a meséknek erkölcsi tartalmuk van, és belső élményeket adnak át, érzelmeket közvetítenek.
- figyelembe vesszük a mese feszültségoldó funkcióját, melyet a gyermekek számára sokszor még ismeretlen világ és feldolgozatlan indulatok váltanak ki.
- szem előtt tartjuk az irodalmi művek kiválasztásánál az életkori és egyéni sajátosságokat
- tudatosan alkalmazzuk a mese és vers hatását az emberi kapcsolatok építésére, az önismeret és a világ megismerésének segítésére.
- törekszünk arra, hogy kialakuljon belső igénye a mese befogadására

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

Óvodapedagógus feladatai:

- ❖ figyelje meg a gyermekek meséhez fűződő viszonyát, melyet rögzítsen az egyéni fejlődési naplóban
- ❖ vegye figyelembe a komplexitás elvét és úgy válogassa össze az irodalmi műveket, hogy népi, klasszikus és kortárs irodalmi művek is szerepeljenek a tervezésében
- ❖ teremtsen meg a megfelelő helyet, időt, eszközt, nyugodt légkört, lehetőséget a mindennapos verseléshez, meséléshez, mondókázáshoz, dramatizáláshoz
- ❖ keltse fel a megfelelő gyermekirodalmi művek által a gyermekek mese, vers iránti érdeklődését, kíváncsiságát.
- ❖ fejlessze a gyermekek erkölcsi érzelmeit, ítéleteit, magatartását, esztétikai fogékonyságát, beszédképességét
- ❖ biztosítson lehetőséget arra, hogy megfelelő eszközökkel a gyermekek el is játszassák a nekik tetsző mesét, verset /bábozás, dramatizálás /
- ❖ adjon lehetőséget az irodalmi élmények feldolgozására különböző anyagok, barkácsolási lehetőségek biztosításával.
- ❖ ismertesse meg a gyermekeket más népek gyermekirodalmi műveivel is
- ❖ érvényesítse előadásmódjában a beszéd zenei elemeit, a személyiség, az élő emberi kapcsolat sokféleségét.
- ❖ segítse elő a mesékkal, versekkel, mondókákkal a gyermeki szorongások, gátlások feloldását.
- ❖ biztosítsa, hogy minden gyermek saját képességeinek megfelelően, differenciáltan fejlődhessen a mese, vers által.

A gyermek tevékenységei:

- mondókázik, verseket, meséket hallgat, és versel, mesél
- szólásokat, mondókákat, közmondásokat, meséket ismer meg.
- mozgással, dallammal kíséri a vers cselekményeit.
- báboz, meséket dramatizál
- kitalál történeteket, saját élményei, érzelmei alapján
- mesekönyvet, és képeket nézeget
- eszközöket, bábokat készítenek a meséléshez, dramatizáláshoz
- elalvás előtt mesét hallgat

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- ✓ igényli a mesélést verselést
- ✓ figyelmesen hallgatja a mesét, verset
- ✓ felidéz mondókát, verset, mesét
- ✓ folytatásos mesék szálait össze tudja kötni
- ✓ szívesen nézeget képek könyvet, azokra vigyáz, megbecsüli
- ✓ tud kép alapján egyszerű történetet mondani
- ✓ szívesen báboz, dramatizál

4.3. Mozgás

Óvodába lépéstől a gyerekek mozgásfejlődését, mozgáshoz való viszonyát nagymértékben meghatározza az óvodai mozgás színvonala.

Célunk:

Az óvodás gyermekek pszicho-motoros készségeinek és képességeinek kialakítása, formálása és komplex fejlesztése. Különböző mozgás lehetőségekkel a rendszeres egészségfejlesztő testmozgás biztosítása. Elősegíteni a gyermekek harmonikus testi-lelki fejlődését, az egészség megóvását és kedvezően befolyásolni az egész szervezet fejlődését az egyéni fejlettségi szintjeikhez igazodva.

Alapelveink:

- megfigyeljük, felmérjük a gyermekek mozgáskultúráját, és az egyéni megfigyelési naplóban rögzítjük mozgásfejlettségét.
- törekszünk a játékoságra a mozgásanyag kiválasztásánál
- biztosítjuk az alapvető mozgásformák, alapkészségek gyakorlását, a motoros képességek fejlesztését és az egyéni és életkori jellemzők figyelembevételével, a rendszeres testedzés szokásrendszerének kialakítását, az igényekhez való segítségnyújtással
- lehetőséget adunk a spontán, szabadjáték kereteiben végzett és az irányított mozgástevékenységekre.
- törekszünk fizikumuk erősítésére, természetes hely-, és helyzetváltoztató mozgásuk és finommotorikai mozgáskészségük, egyensúlyuk, gyorsaságuk fejlesztésére
- igyekszünk minden gyermeket sikerélményhez juttatni a mozgástevékenységek által.

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

Óvodapedagógus feladatai:

- ❖ figyelje meg, mérje fel a gyermekek mozgásfejlettségét, és azt rögzítse a fejlődési naplóokban
- ❖ úgy szervezze a mozgásos tevékenységeket, hogy az elvárható viselkedésformákat alkalmazva, megelőzze a baleseteket
- ❖ dajka, pedagógiai asszisztens segítségével irányítsa a mozgásos tevékenységet
- ❖ bővítse a mindennapos testmozgás által a mozgásos tapasztalatokat, teremtsen lehetőséget a mozgásigényük kielégítésére szabad levegőn vagy csoportszobában
- ❖ vegye figyelembe a gyerekek egyéni fejlettségét a mozgásanyag kiválasztásában
- ❖ differenciált feladatokkal növelje sikerélményüket, melynek hatására nő a mozgáskedvük
- ❖ szerettesse meg a mozgást a mozgásukban bizonytalan gyerekekkel, változatos játékos mozgástevékenységek segítségével
- ❖ biztosítsa a lehetőséget az egészséges életvitel kialakítása érdekében a mozgásos tevékenységek megtervezésével és megszervezésével a gyermekek számára a mozgásfejlesztés különböző feladatainak (fizikai állóképesség, erőnlét, koordináció, nagy- és finom-mozgások, testséma, téri tájékozódás, egyensúly, laterális dominancia) megvalósulását
- ❖ teremtsen minél több alkalmat a mozgásos játékok és gyakorlatok során az értelmi fejlesztésre: vizuális memória, térészlelés, testrészek, irányok megismerése, megnevezése, szókincsbővítés, keresztcsatornák fejlődésére.
- ❖ tanítsa meg a gyermekeket az eszközök biztonságos fogására, használatára
- ❖ a verseny játékok kapcsán tanítsa meg a gyermekekkel értékelni a sikert, elviselni a kudarcot, örülni a másik győzelmének
- ❖ erősítse a társas kapcsolatokat, egymáshoz való alkalmazkodást, együttműködés, toleranciát, viselkedésminta tanulását, szabálytudat kialakulását a mozgásos játékokban
- ❖ a sikeres feladatmegoldások által biztosítsa a gyermekek reális „énképének”, önbizalmának, önértékelésének kialakulását, a szociális és érzelmi képességeik fejlődését
- ❖ örömmel vegyen részt a gyermekekkel együtt a mozgásos játékokban
- ❖ vegye figyelembe a mozgásos feladatok összeállításánál a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésének, habitálásának, rehabilitálásának lehetőségeit.
- ❖ irányítása legyen rövid és egyértelmű, értékelése differenciált, egyénre szabott

A gyermek tevékenységei:

- jár, csúszik, mászik, kúszik, fut, ugrik,
- dob, elkap, kézi szerrel gyakorlatozik
- húz, tol, függeszkedik,
- forog, gurul, egyensúlyoz,
- gimnasztika és talajtorna elemeket végez.
- sokszínű, változatos mozgásos játékokat játszik

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- ✓ mozgásos feladatokban kitartó, szívesen vesz részt szervezett mozgásokban, játékokban.
- ✓ mozgása összerendezett, megfelelő ritmusú, képes ütemtartással járni, gimnasztikai gyakorlatokat esztétikusan végez
- ✓ képes a testrészeit megnevezni, térben tájékozódik
- ✓ nagymozgások elemeit elsajátította
- ✓ egyensúlyérzéke jó, képes a szem-kéz, szem-láb koordinációt igénylő gyakorlatok végrehajtására
- ✓ képes egyéni, csoportos, sor- és váltóversenyek játszására a szabályok pontos megértésére, betartására
- ✓ begyakorolt mozgásokat különböző helyzetekben is tudja alkalmazni
- ✓ kialakult a helyes testtartása

4.4. Ének, zene, énekes játék, gyermek tánc

Célunk:

A zenei érdeklődés felkeltése, zenei anyanyelv, ízlés, a zene iránti befogadóképesség kialakítása és folyamatos fejlesztése közben a szülőföld értékeinek megőrzése. Zenei élményhez juttatás, esztétikai fogékonyság megalapozása. A közös éneklés, mondókázás, zenélés, ritmikus mozgás, megszerettetése. A zenei képességek és zenei kreativitás fejlesztése, zenét értő és szerető emberré nevelés. Néphagyományok megismerése és tovább éltetése a népdalok óvónői éneklése, hallgatása valamint a gyermektáncok és népi játékok segítségével. Komplex személyiségfejlesztés a gyermekdalokban összekapcsolódó zene, mozgás, verbalitás által.

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

Alapelveink:

- a zenei anyag kiválasztásánál tartsuk szem előtt a gyermekek életkorát, fejlettségét, esztétikai ízlésformálásukat
- képességfejlesztésnél törekedjünk játékos formában való megvalósításra, a befogadóképesség megalapozására
- biztosítjuk, hogy az éneklés, zenélés a gyermekek mindennapi tevékenységévé váljék a felnőtt minta spontán utánzásával, így biztosítva az örömteli, felszabadult, vidám közös éneklést
- szem előtt tartjuk a zeneművek kiválasztásánál az értékközvetítést, mert az értékes zene formálja a gyermekek ízlését, magatartását, fogékonnyá teszi őket a szép befogadására, érzelmileg kiegyensúlyozottabbá válnak.
- figyelemmel kísérjük a gyermekek egyéni fejlődését, igényét, támaszkodunk rá, erősítjük azokat.

Óvodapedagógus feladatai:

- ❖ ismerje meg a gyermekek otthonról hozott zenei kultúráját, építsen a meglévő tudásukra
- ❖ válasszon olyan zenei anyagot, amely a gyermekek életkorának, zenei képességeinek megfelel, közös élményeiket színesíti és az énekes népi játékok mellett az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotásokat is tartalmazza
- ❖ vegye figyelembe a zenehallgatás anyagának összeállításakor a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is
- ❖ ügyeljen a zenei és dalanyagok egymásra épülésére, a fokozatosság elvének betartására
- ❖ teremtsen meg az alapvető feltételeket (nyugodt légkör, szellőztetés, megfelelő hely, idő, eszköz) a zenei neveléshez
- ❖ alakítsa ki az énekes játékok, gyermektánc szokásait, szabályait
- ❖ mutasson jó példát a gyermekeknek a tiszta, szép énekléssel és a helyes szövegkiejtéssel, ezzel is elősegítve a közös és egyéni éneklés, zenélés megszerettetését
- ❖ gondoskodjon arról, hogy a zene mindig örömforrás legyen
- ❖ használja ki a zene elcsendesítő, feszültségoldó, figyelemfelkeltő, személyiségfejlesztő hatását

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

- ❖ adon lehetőséget az egész nap folyamán a spontán és céltudatosan tervezett zenei nevelésre

A gyermek tevékenységei:

- mondókázik
- énekel, énekes játékot játszik
- zenét hallgat
- táncol, ritmikus mozgást végez
- ritmushangszereken játszik
- önállóan dallamot alkot
- népi játékokat, zenei hagyományokat ismer meg
- zenei képességfejlesztő játékokat játszik

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- ✓ örömmel énekel, játszik énekes játékokat
- ✓ képes az egyenletes lüktetés és ritmus változatos hangoztatására
- ✓ felismeri környezete hangjait, zörejeit, társai és a megismert hangszerek hangját
- ✓ felismeri a dalokat dallamuk, ritmusuk alapján
- ✓ megkülönbözteti a zenei fogalompárokat
- ✓ képes dallambújtatásra
- ✓ tud egyszerű, táncos mozgásokat végezni többféle térformában
- ✓ figyelmesen, élvezettel hallgat zenét

4.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A gyermeki személyiség fejlesztésnek fontos eszközei a rajzolás, festés, építés, képalkotás, kézimunka különböző fajtái.

Célunk:

Az óvoda gyermekek tér, forma és színeképzésének kialakítása, fejlesztése. Megismertetjük az ábrázolás különböző technikáit. Ezzel segítve az esztétikai érzékenységüket, a képi-plasztikai kifejezőképességük alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását, szép iránti nyitottságának, igényességének alakulását.

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

Alapelveink:

- a gyermeki alkotó tevékenységet értékeljük, nem a kész alkotást
- figyelembe vesszük a technika, munkafogás, munkafolyamat kiválasztásánál az életkori, és egyéni sajátosságokat.
- építünk az egyéni kifejezőmód, ötlet, érvényre juttatásával a gyermeki kreativitás kibontakoztatására.
- az ábrázoló tevékenység tartsa ébren a gyermekek aktivitását, és újabb alkotások létrehozására ösztönözzön.

Óvodapedagógus feladatai:

- ❖ figyelje meg a gyermekek ábrázoló tevékenységeit, szokásait, erre építse céltudatos tervezését
- ❖ folyamatosan biztosítson lehetőséget, helyet, eszközt az ábrázolótevékenységek gyakorlására. Tanítsa meg az alapvető technikákra a gyermekeket.
- ❖ alakítsa ki a tevékenységhez kapcsolódó szokásokat, szabályokat, a biztonságos eszközhasználat érdekében
- ❖ motiválja, buzdítsa önálló, kreatív tevékenységre, változatos eszközök használatára a gyermekeket.
- ❖ segítse elő a tevékenységek gazdagítását az előzetes élmények felidézésével, feldolgozásával
- ❖ tudatosan fejlessze finom- és grafomotorikájukat, megfigyelőképességeiket, tér, forma, szín érzékelésüket, alak- és formaállandóságukat, szép érzéküket
- ❖ ismertesse meg különböző anyagokkal, technikákkal a gyermekeket, lehetőség szerint műalkotásokkal kiállításon való látogatáskor
- ❖ gyűjtse, elemezze a gyermeki munkákat

A gyermek tevékenységei:

- gyurmázik, plasztikai munkát végez
- tép, gyúr, hajtogat
- firkál, rajzol, zsírkrétázik, pasztellkrétázik
- fest
- épít
- barkácsol
- vág, ragaszt

- fűz, varr, fon
- természetes anyagokat formáz (hó, homok)
- gyűjt
- bábót, képet készít
- műalkotást néz

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- ✓ bátran, szívesen alkot
- ✓ ismeri a színeket, változatosan használja őket
- ✓ képes a megismert technikák önálló használatára
- ✓ emberábrázolása életkorának megfelelő
- ✓ munkái igényesek, részlet-gazdagok, esztétikusak
- ✓ játékait saját alkotásokkal gazdagítja
- ✓ képes saját és társai munkáját értékelni
- ✓ díszítő elemeket használ

4.6. A külső világ tevékeny megismerése

Óvodánkban a gyermekek szerezzenek minél több tapasztalatot a szűkebb és tágabb természeti - emberi - tárgyi környezet formái, mennyiségi és téri viszonyairól. Kerüljenek pozitív viszonyba a valóság felfedezése során a természettel, az emberi alkotásokkal, tanulják meg azok védelmét, az értékek megőrzését. Ismerjék meg a szülőföldet, az ott élő embereket, a hazai tájat, a helyi hagyományokat, szokásokat, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, azok szeretetét és védelmét is. A környezet megismerése során szerezzenek matematikai tartalmú tapasztalatokat, ismereteket is, amelyeket tevékenységükben alkalmazzák.

Célunk:

Környezettudatos magatartás megalapozása, környezetére odafigyelő gyermekek nevelése a fenntartható fejlődés érdekében. A külső világ megismertetése cselekvő, képi, szóbeli komplexitás megvalósításával. Mely a gyermek természeti és társas környezetében alakul.

Alapelveink:

- biztosítjuk a valóság megismerését természetes környezetében tapasztalati úton
- építünk a gyermekek kíváncsiságára, aktivitására, mely a pozitív érzelmi viszony kialakulását segíti

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

- megvalósítjuk a differenciált képességfejlesztést, a komplexitásra építve
- biztosítunk olyan tevékenységeket, amely során a problémamegoldó képességeik fejlődnek

Óvodapedagógus feladatai:

- ❖ szerezzen tapasztalatot a gyermekek természeti-társadalmi ismereteiről, erre építse tervező munkáját
- ❖ biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközt a spontán és tervezett tapasztalat-, és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
- ❖ tegye lehetővé a gyermekek számára a környezet tevékeny megismerését.
- ❖ segítse elő a fenntartható fejlődés érdekében a környezettudatos magatartásformálás alapozását, alakítását.
- ❖ mutasson példát az emberi és tárgyi környezethez fűződő pozitív viszony kialakításához, a természet szeretetére, védelmére neveljen.
- ❖ szervezzon sétákat, kirándulásokat, növény és állatgondozásra adjon lehetőséget
- ❖ alakítson ki természetsarkot, mely tükrözi az évszakváltozást
- ❖ segítse a gyermekek érdeklődését a környezetük mennyiségi-, formai-, természeti összefüggéseinek felfedezésére, megtapasztalására, ismereteik önálló megfogalmazására
- ❖ keltse fel az érdeklődést a matematikai tartalmú ismeretnyújtás által
- ❖ vegye figyelembe az egyéni képességeket, differenciáltan fejlesszen.
- ❖ úgy alakítsa a gyermekek tevékenységét, hogy a cselekvő aktivitásra építve fejlessze problémamegoldó gondolkodásukat
- ❖ sajátíttassa el a környezetvédelem alapvető szabályait

A gyermek tevékenységei:

- tapasztalatszerzés, megfigyelés, felfedezés óvodán belül és kívül
- természetes anyagokat gyűjt
- ültet, locsol, kerti eszközökkel dolgozik
- madarakat etet, háziállatokat simogat
- utánzás, minta után tanul
- számol, mér, összehasonlít, becsül, párosít, halmazt alkot

- o problémamegoldó gondolkodást végez
- o különböző munkaformában tevékenykedik
- o vág, darabol, kever, ízlel, szagol, tapint
- o rácsodálkozik a természet, környezet szín és formavilágára
- o kísérletezik,
- o közlekedik
- o élményeit elmeséli, felidézi, összefüggéseket felismer
- o időben, térben tájékozódik

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- ✓ alapvető ismeretekkel rendelkezik önmagáról
- ✓ tisztában van az évszakoknak megfelelő időjárási jelenségekkel, öltözködéssel
- ✓ ismeri a hét napjait
- ✓ rendelkezik elemi közlekedési ismeretekkel.
- ✓ ismeri az emberi testrészeket, funkcióit, ápolását.
- ✓ részt vesz növény és állatgondozásban, környezetét óvja
- ✓ képes tárgyak, személyek, halmazok összehasonlítására és szétválogatására szín-, forma-, méret szerint, sorba rendezésére
- ✓ kialakul számfogalma a 10-es számkörben
- ✓ helyesen használja a névutókat
- ✓ képes sorozatok felismerésére, folytatására

4.7. Munka jellegű tevékenységek

A munka az óvadás gyermekek számára önként vállalt játékos jellegű tevékenység. A gyermekek kezdetben önmagukért, saját szükségleteik kielégítéséért dolgoznak a jelenlévő felnőttek közreműködésével, később szívesen végeznek munkát társaikért. Aktív tevékenység, a tapasztalatszerzés, a környezet megismerése, az önállóság, kitartás, céltudatosság és a felelősség kialakításának igen fontos lehetősége. A munka az életre való felkészítést a társadalmi gyakorlat megismerését éppúgy szolgálja, mint a személyiség fejlesztést.

Célunk:

Óvodába lépéstől fokozatosan megismertetni a gyermekekkel a különböző munkaformákat, alkalmassá tenni őket, azok egyre önállóbb elvégzésére. Megtanítani a gyermekeket a

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

feladatok elvégzésére, megismertetni velük az adott munka eszközeit, azok használatát, a munkafogások sorrendjét. Olyan készségek, képességek kialakítása, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek egymás közti kapcsolatait, együttműködő képességét, feladattudatát.

Alapelveink:

- támaszkodunk a munka játékkal megegyező sajátosságaira, így segítve a tevékenység megszerettetését
- építünk a gyermekek önkéntességére, érdeklődésére, nyitottságára, aktivitására
- biztosítjuk az önállóságot, a felkínált lehetőségek közül saját képességük szerint választhassanak
- személyes példaadással közvetítjük a munkavégzés megbecsülését

Óvodapedagógus feladatai:

- ❖ figyeli meg a gyermekek munkatevékenységeit, és erre építve tervezi meg a munkafolyamatokat
- ❖ teremtsen meg a munkához szükséges feltételeket (hely, idő, eszköz, feladat meghatározás, szokásrendszer)
- ❖ tanítsa, mutassa meg az eszközök biztonságos használatát, az önkiszolgáló tevékenységek fajtáit
- ❖ biztosítsa az egyéni fejlettségi szinthez igazodva a folyamatos munkatevékenységeket
- ❖ pozitív megerősítéssel értékelje az elvégzett munkát
- ❖ támogassa a gyermekek önálló szükségletéből fakadó munkavégzést, kihasználva a tevékenységek fejlesztő hatását
- ❖ vonja be a gyermekeket az óvoda és környezete alakításába
- ❖ hívja fel a szülők figyelmét a gyermeki munka fejlesztő hatására és szükségességére

A gyermek tevékenységei:

- önkiszolgáló tevékenységet végez
- közösségért vállal munkát
- segít a felnőtteknek a környezet díszítésében, alakításában
- alkalmi munkát szívesen vállal
- megbízatást teljesít
- társainak segít

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

- o növényt ápol, állatot gondoz
- o segít a játékok javításában

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- ✓ ellátja önmagát
- ✓ képes önállóan elvégezni a napi munkát
- ✓ szívesen vállal másokért végzett munkát
- ✓ biztonságosan használja az eszközöket
- ✓ pontosan elvégzi a rábízott megbízatásokat
- ✓ vigyázz környezetére
- ✓ terem, udvar, rendezésben aktívan részt vesz
- ✓ munkatempója életkorának megfelelő

4.8. A tevékenységben megvalósuló tanulás

A tanulás lehetséges formái óvodánkban:

- utánzásos minta és modellkövetés, magatartás és viselkedéstanulás, szokások alakítása
- spontán játékos tapasztalatszerzés
- játékos cselekvéses tanulás
- gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
- gyakorlati problémamegoldás

Célunk:

A tanulás folyamatát utánzásos, spontán, és szervezett tevékenységek által valósítjuk meg. A gyermekeink képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése, a meglévő tudásukra, ismereteikre alapozva, így a teljes személyiség fejlesztésének támogatása.

Alapelveink:

- biztosítjuk a gyerekek részére az érzelmek gazdag, biztonságot nyújtó, kölcsönös bizalmon nyugvó légkört
- építünk meglévő tapasztalataikra, kíváncsiságukra, utánzási vágyukra, élményeikre, motiválásukra és aktivitásukra

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

- megteremtjük a tevékenységekhez szükséges optimális feltételeket, mely segíti a játékos cselekvésbe ágyazott tanulás megvalósulását
- támogatjuk értékeléseinkkel, pozitív visszajelzéseinkkel a gyermekek fejlődését

Óvodapedagógus feladatai:

- ❖ mérje fel, figyelje meg a gyermekek fejlettségi szintjét a mindennapi tevékenységeikben
- ❖ biztosítsa a játéktevékenységben történő spontán tanulás feltételeit
- ❖ építsen az érzékszerveket foglalkoztató tapasztalatszerzésre, önálló felfedezésre, spontán, játékos keretekre, a gyermekek cselekvő aktivitására, a tevékenységben megvalósuló tanulásra
- ❖ törekedjen az élményszerű személyiségfejlesztésre, a változatos tevékenységek által kreativitásuk erősítésére
- ❖ tegye lehetővé a gyermeki kíváncsiságra, a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő tapasztalat feldolgozását, illetve az elemi ismeretszerzést
- ❖ segítse elő a gyermekek egyéni képességbeli fejlődését, tegye lehetővé a tévesztés és korrigálás lehetőségét a differenciált feladatadás által
- ❖ törekedjen a tevékenységben megvalósuló tanulás, tevékenységformák komplex megjelenítésére, változatos módszerek alkalmazásával
- ❖ segítse elő személyre szabott, a konkrét cselekvésre vonatkozó, egyértelmű visszajelzésekkel, pozitív értékeléssel a gyermekek személyiségének kibontakozását

A gyermek tevékenységei:

- utánózik, felfedez, kísérletezik
- megtapasztal
- játszik
- kérdez
- problémát megold
- ismereteket szerez
- érdeklődik
- kommunikál
- együttműködik

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- ✓ érti a feladatokat
- ✓ kialakul feladattudata
- ✓ az elkezdett tevékenységet képes befejezni
- ✓ képes a szabályok betartására
- ✓ szívesen együttműködik társaival
- ✓ képes együttműködni a felnőttekkel
- ✓ figyelmét képes tudatosan irányítani
- ✓ emlékezete megbízható

5. Differenciált bánásmód az óvodában, kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése

Célunk:

Inkluzív szemléletet gyakorolva tapasztalatok és tevékenységek során, a differenciáló nevelés által fejleszteni a gyermekek érzelmi, akarati, szociális, és kognitív képességeit, készségeit. A differenciált bánásmód biztosítása a nevelés minden területén. A gyermekeket egyéni képességeikhez, saját fejlettségeikhez mértén nevelni, fejleszteni.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek az óvodánkban:

- I. Különleges bánásmódot igénylő gyermekek:
 1. Sajátos nevelési szükségletű gyermekek, akik a Szakértői Bizottság véleménye alapján integráltan nevelhetőek: értelmi fogyatékos, vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő gyermekek
 2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek
 3. Kiemelten tehetséges gyermekek
- II. Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek

Alapelveink:

- biztosítjuk az eltérő fejlődési ütemű gyermekek egyéni képességeihez mértén céltudatosan tervezett, változatos módszereket alkalmazva, játékos fejlesztésüket
- lehetővé tesszük e gyermekek csoportból történő kiemelésével egyéni, kiscsoportos támogatásukat

- az esélyegyenlőség biztosítása érdekében különös figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű valamint beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztésére, nevelésére.

Óvodapedagógus feladatai:

- ❖ rendszeresen végezzen a csoportjába járó gyerekekről megfigyeléseket, és rögzítse azt az egyéni megfigyelési lapon
- ❖ törekedjen a nyugodt, érzelmi biztonságot adó légkör kialakítása, folyamatos fenntartására
- ❖ tárja fel az egyéni különbségekből adódó okokat, hatásokat
- ❖ ismerje meg a gyermekek egyéni képességbeli különbségeit, a pedagógiai diagnózisában szereplő javaslatokat felhasználva készítse el az egyénre szabott fejlesztési tervet, tervezze meg egyéni nevelési céljait, módszereit, eszközeit
- ❖ alakítson ki olyan szokás és szabályrendszert - a dajkával együttműködve-, ami segíti a közösségi együttélést
- ❖ működjön együtt és folyamatosan konzultáljon a nevelést segítő speciális feladatokat ellátó szakemberekkel (fejlesztési terv, fejlődés, érzékelés, megfigyelések, következő feladatok meghatározása)

5.1 Sajátos nevelési igényű gyermekek integrációja:

A sajátos nevelési igényű gyermekek családi nevelését, a közösségbe való beilleszkedését elősegítheti a többi gyermekkel együtt történő integrált nevelésük. A sajátos nevelésű gyermekek közül fogadjuk:

- az értelmi fogyatékos gyermeket,
- az egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás-szabályozási zavarral) küzdő gyermeket

Célunk:

A gyermekek sajátos nevelési igényéből fakadó speciális szükségleteihez alkalmazkodó pedagógiai eljárásokkal az esélyegyenlőség megteremtésével és az egyenlő hozzáférés biztosításával a gyermekek képességeinek, kompetenciáinak fejlesztése, a hátrányainak csökkentése, együttnevelése a normál fejlődésű gyermekekkel. Az óraadó gyógypedagógussal való szoros együttműködés.

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

A gyermekek habilitációs, rehabilitációs célú fejlesztésének az alapja a szakértői bizottság szakvéleménye, melyre az óraadó gyógypedagógus fejlesztését építi. Az egészségügyi és pedagógiai habilitációs, rehabilitációs tevékenység team-munkában kialakított és szervezett nevelési folyamatban valósul meg. A fejlesztés rövid távú célja magába foglalja a vizuális, akusztikus, taktilis, mozgásos észlelés folyamatait, a motoros képességek, a beszéd- és nyelvi készségek fejlesztését.

Az adott gyermek fejlesztési stratégiájának kialakítását az integrált fejlesztésben tapasztalatokkal rendelkező óraadó gyógypedagógus alkalmazása segíti.

Alapelveink:

- figyelembe vesszük, hogy a sérült kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését az elfogadó, az eredményeket értékelő környezet segíti
- szem előtt tartjuk, hogy a gyermekek iránti elvárást, terhelhetőséget fogyatékoságának jellege, és személyiségjegyei határozzák meg
- tudomásul vesszük, hogy a habilitációs, rehabilitációs egyéni vagy csoportos fejlesztés gyógypedagógiai kompetencia, ezért az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez a gyermeket fejlesztő gyógypedagógus közreműködése szükséges
- enyhén értelmi fogyatékos gyermeknél előtérbe helyezzük a spontán tanulást, a társakkal való együttműködést, a közösen átélt élmények, tapasztalatok biztosítását
- középsúlyos értelmi fogyatékos gyermeknél a kis lépések elvét alkalmazzuk, a cselekvésbe ágyazott gondolkodást figyelembe vevő képességfejlesztést részesítjük előnybe

Az óvodapedagógus feladatai:

- ❖ alakítson ki biztonságos környezetet
- ❖ készítse fel a pedagógia munkát segítő szakembereket a sajátos nevelési igényű gyermekek fogadására, speciális feladatok ellátására
- ❖ alakítson ki mindenki számára elfogadható, elvárható viselkedési normákat
- ❖ rugalmas napirend megteremtésével biztosítsa a szükséges időt a begyakorláshoz, a szokások elsajátításához
- ❖ élmények, tapasztalatok, minták nyújtásával segítse a spontán tanulást, a társakkal való együttműködést, a kommunikáció fejlődését

- ❖ helyezzen hangsúlyt az alapmozgások kialakítására, fejlesztésére, az alapvető önkiszolgálási szokások kialakítására
- ❖ tudatosan törekedjen a minimális kontaktus, kooperációs készség, a kommunikáció fejlesztésére, a beszédindításra, a beszédmegértés fejlesztésére és az aktív szókincs bővítésére,
- ❖ tanítsa meg az adekvát játékhasználat elsajátítását, mellyel a kognitív funkciók fejlődnek
- ❖ törekedjen a rendszerességre, az utánzási lehetőség biztosítására, használja a gesztussal kísért, egyszerű verbális utasítást
- ❖ alkalmazza az egymáshoz való közeledést, az egymás melletti tevékenykedtetést a csoportos foglalkozásokon
- ❖ működjön együtt a szakszolgálat szakembereivel, folyamatosan konzultáljon a gyermekeket érintő kérdésekben
- ❖ építse be a gyermekek egyéni fejlesztési tervébe a kapott információkat
- ❖ törekedjen a kompenzációs lehetőségek kihasználására, a kevésbé sérült funkciók fejlesztésével
- ❖ szükség szerint irányítsa megfelelő szakszolgálathoz a gyermekeket
- ❖ folyamatosan tájékoztassa a szülőket a gyermekük fejlődéséről és ötletekkel segítse fejlesztésének lehetőségeiről
- ❖ bővítse ismereteit a sajátos nevelési igényű gyermekek optimális nevelésével kapcsolatban

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ✓ fokozottabb önállóság: önkiszolgálás, öltözködés, tisztálkodás területén
- ✓ eligazodik környezetében
- ✓ elfogadhatóak kommunikációs képességei
- ✓ alakul alkalmazkodó képessége, szociális kompetenciája
- ✓ pszichikus funkciói fejlődnek
- ✓ alapmozgásai kialakultak
- ✓ képes társaival közös tevékenységre

5.2. Egyéb pszichés fejlődési (magatartási, tanulási, beilleszkedési,) zavarral küzdő gyermekek integrációja

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

Ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatás az óvodai nevelés keretében valósítható meg, melyet a fejlesztőpedagógus kiscsoportos foglalkoztatási formában, az óvodapedagógus pedig a csoporton belül végez el.

Célunk:

A gyermekek eltérő igényéből fakadó, szükségleteihez alkalmazkodó pedagógiai eljárásokkal az esélyegyenlőség megteremtésével és az egyenlő hozzáférés biztosításával képességeiknek, kompetenciáinak fejlesztése, fejlődési zavarainak csökkentése. A fejlesztőpedagógussal, szükség esetén más szakemberrel való szoros együttműködés.

Az óvodapedagógus feladatai:

- ❖ alakítson ki biztonságos környezetet
- ❖ készítse fel a pedagógia munkát segítő szakembereket e gyermekek ellátását érintő eltérő feladatokra
- ❖ alakítson ki mindenki számára elfogadható, elvárható viselkedési normákat
- ❖ rugalmas napirend megteremtésével biztosítsa a szükséges időt a begyakorláshoz, a szokások elsajátításához
- ❖ építse be a gyermekek egyéni fejlesztési tervébe a kapott információkat
- ❖ szükség szerint irányítsa megfelelő szakszolgálathoz a gyermekeket
- ❖ működjön együtt a szakszolgálat szakembereivel, igény szerint konzultáljon a gyermekeket érintő kérdésekben
- ❖ tájékoztassa a szülőket a gyermekük fejlődéséről és ötletekkel segítse fejlesztésének lehetőségeiről
- ❖ bővítse ismereteit az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek optimális nevelésével kapcsolatban

Fejlesztő-óvodapedagógus feladata:

- ❖ fejlesztő csoportok, foglalkozások szervezése és vezetése, gyermekenkénti differenciált nevelés, fejlesztés megvalósítása
- ❖ igazítsa tevékenységét a Pedagógiai programhoz és éves intézményi munkatervhez

- ❖ vegye figyelembe a Pedagógiai Szakszolgálatok szakvéleményét, fejlesztési javaslatait az Egyéni fejlesztési terv elkészítésekor, a gyermekek támogatásakor és értékelésekor
- ❖ folyamatosan, naprakészen vezesse az Egyéni fejlesztési naplóban a foglalkozások tartalmát, a gyermekek teljesítményét, fejlődését
- ❖ aktívan vegyen részt a szakvizsgálatot kérő nyomtatványok kitöltésében
- ❖ szoros kapcsolatot tartson fenn a hozzá járó gyermekek óvodapedagógusaival, szüleivel, a fejlesztés módját és eredményeit ismertesse velük
- ❖ tegyen javaslatot az óvodapedagógusoknak, szülőknek a beiskolázásról
- ❖ szakmai munkájáról évente 1x – írásban - számoljon be
- ❖ folyamatosan bővítse szakmai ismereteit

5.3. Tehetséggondozás az óvodában

Célunk:

A gyermekek folyamatos megfigyelésével a tehetség korai felismerése. Az erős oldalak erősítésével, a gyenge oldalak fejlesztésével a gyermekek képességeinek erősítése.

Alapelveink:

- biztosítjuk kiemelten tehetségnek ígérkező gyermekek egyéni képességeihez mértén céltudatosan tervezett játékos fejlesztését
- lehetővé tesszük e gyermekek csoportból történő kiemelésével, vagy a csoportban, egyéni, kiscsoportos támogatásukat, tudásuk gazdagítását
- az óvoda, alapozó szakasz, ezért biztosítjuk a játékoság, tapasztalat – és élményszerzés által a biztonság megteremtésével a képességeik optimális kibontakoztatását

Óvodapedagógus feladatai:

- ❖ rendszeresen végezzen a gyermekekről megfigyeléseket, és rögzítse azt a gyermekek egyéni megfigyelési lapján
- ❖ tudatosan figyelje a tehetség korai megjelenési jeleit (jó memória, különleges érdeklődés, jó beszédkészség, kitartás stb.)
- ❖ készítsen egyéni fejlesztési programot (gazdagítás, dúsítás, differenciált feladatadás érdekében)

- ❖ a szülőkkel együttműködve, őket bevonva dolgozzon a sikeres együttnevelés érdekében
- ❖ működjön együtt a fejlesztőpedagógussal a tehetségazonosítás és a tehetségprogram működtetése érdekében

A tehetséggondozó program a mellékletben található.

6. Szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek, gyermekvédelmi feladatok

Óvodánk óvodapedagógusai közreműködnek a gyermekek veszélyeztetettségének felmérésében, megelőzésében és megszüntetésében. Ennek során, amennyiben a veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudjuk megszüntetni, segítséget kérünk, együttműködünk a gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel, hatóságokkal.

Az 1997.évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról 5. § meghatározza a veszélyeztettség fogalmát: olyan magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. Ha a gyermek személyiségfejlődését a szülő vagy a környezet nem biztosítja, a gyermek fejlődését veszélyezteti.

A hátrányos helyzetű gyermekeknél a szükségletek kielégítése korlátozott valamilyen mértékben, de fejlődése nem veszélyeztetett. Kialakulásához vezető tényező lehet az alacsony jövedelem, rossz lakáskörülmények, szülők alacsony iskolázottsági, műveltségi szintje.

Célunk:

A prevenció, a gyermekek fejlődését hátrányosan befolyásoló körülmények feltárása, a hátrányos helyzet csökkentése és a veszélyeztetett helyzet kialakulásának megelőzése. Segítséget nyújtani a rászoruló gyermekeknek együttműködve a helyi Gyermekjóléti Szolgálat képviselőjével. A jelzőrendszerben való aktív részvétel, hiszen itt érzékelhető először a gyermekek problémája (éhezés, szorongás, agresszió, hiányzás, ápolatlanság).

Alapelveink:

- szem előtt tartjuk a gyermekek testi, lelki fejlődését, védelmét

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

- segítjük a hátrányos-, és halmozottan hátrányos helyzetben élő, veszélyeztetett gyermekek felzárkóztatását, alkalmazva a differenciált és egyéni bánásmód módszerét, így megteremtve az esélyegyenlőséget
- bizalomteljes kapcsolatot alakítunk ki a szülőkkel együttműködő, elfogadó, segítő támogatást nyújtunk, hogy életvezetésük a gyermekük egészséges fejlődését szolgálja.

Óvodapedagógus feladatai:

- ❖ figyelje meg, mérje fel a gyermekek szociális helyzetét az előzetes családlátogatás során
- ❖ segíti a gyermekeket abban, hogy az óvodai életbe sikeresen be tudjanak illeszkedni
- ❖ veszélyeztetettséget észlelve, kötelessége azt a pedagógiai eszközökkel elhárítani, de ha nem sikerül jeleznie kell a gyermekvédelmi felelősnek
- ❖ vegye észre a gyermekek viselkedésében, rendezettségében történő változásokat
- ❖ terjessze ki a prevenciót minden gyermekre
- ❖ tartson folyamatos kapcsolatot az óvoda gyermekvédelmi felelősével
- ❖ ismerje meg a csoportjába járó gyermekeket, a rájuk ható tényezőket és segítse a lelki traumák feldolgozását, szükség esetén irányítsa szakemberhez
- ❖ kísérelje figyelemmel a rendszeres óvodába járást, szükség esetén jelezze a hiányzást
- ❖ biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését az óvodán belül, szükség esetén védő-óvóintézkedésekre tegyen javaslatot
- ❖ segítse minden lehetséges eszközzel a gyermekek családban történő felnevelését
- ❖ tartsa be a titoktartási kötelezettség szabályait

A gyermekvédelmi felelős feladatai:

- ❖ készítsen éves tervet, félévente számoljon be az elvégzett munkáról
- ❖ aktívan működtesse a jelzőrendszert
- ❖ kísérelje figyelemmel, a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályi változásokat
- ❖ hangolja össze az óvodában folyó gyermekvédelmi tevékenységet a csoportokban dolgozó óvodapedagógusok között
- ❖ kísérelje figyelemmel az óvodás gyermekek szociális és mentális körülményeinek alakulását, a problémás eseteket szűrje ki, jelezze a Gyermekjóléti Szolgálat felé
- ❖ vezessen nyilvántartást a veszélyeztetett gyermekekről, a hozzájuk fűződő elvégzett feladatokról

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

- ❖ végezzen szükség esetén családlátogatást az óvónőkkel
- ❖ készítsen pedagógiai véleményt, környezettanulmányt igény szerint
- ❖ vegyen részt esetmegbeszéléseken, a krízis helyzetben lévő gyermekek védelmében
- ❖ ellenőrizze a veszélyeztetett gyermekek rendszeres óvodába járását, hiányzásuk okát
- ❖ tartson rendszeres kapcsolatot a védőnővel, háziorvossal, gyermekjóléti szolgálat munkatársával

A veszélyeztető tényezők kialakulásának jelei óvodás korban:

- gyermekek testének, ruházatának ápolatlansága, elhanyagoltsága
- felfedezhető bántalmazási nyomok
- viselkedésben történt negatív változások
- gátlásossá válik, szorongó, dadogó, mozgásában nyugtalan lesz
- figyelme szétszór
- egyéb pszichés fejlődési tünetek megjelenése
- alultápláltság, éhez
- alvászavar
- túlzott ragaszkodás vagy ragaszkodás hiánya
- kóros ritmikus fejütögetés, fej- és testrázás

Családban tapasztalható veszélyeztető jelek:

- alkoholfogyasztás, drog használat
- büntetett előélet
- munkanélküliség
- rossz lakáskörülmények
- elhanyagoló nevelés, túlzott féltés
- a szülők alacsony iskolázottsága
- családon belüli erőszak
- csonkacsaládok
- erkölcstelen életvitel
- tartós betegség

7. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

Célunk:

Minden gyermekünk személyiségének kibontakoztatása mellett a harmonikus testi, lelki és szociális fejlődésük elősegítése. Minden gyermekünk eljuttatása az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettség eléréséhez, az önellenőrzés belső igényének megalapozásával. Szükség esetén speciális szakemberek segítségével érjük el a kitűzött céljainkat.

Testi érettség:

- testarányai hatéves kora körül megváltoznak, arányosabbak lesznek és megkezdődik a fogváltás.
- teherbíró képessége jó, tartóizmai fejlettek.
- a tanult mozgásokat változatos kombinációkban és helyzetekben is tudja alkalmazni.
- mozgása összerendezett, egyensúlyérzéke biztos
- finommotorikája megfelelő, helyes ceruzafogása, evőeszköz használata
- egészséges, ép érzékszervekkel rendelkezik
- szükségleteit képes szándékosan késleltetni

Lelki érettség:

Lelkileg egészségesen fejlődő gyermekek az óvodáskor végére vágynak az iskolás életre, A tanuláshoz szükséges képességeik folyamatosan fejlődnek, alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez.

- érzékelése, észlelése differenciált, fejlett
- önkéntelen emlékezet mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés
- szándékos figyelme jó, képes összpontosítani
- cselekvő – szemléletes - képi gondolkodás mellett kialakulóban van az elemi gondolkodás
- életkorának megfelelő elemi ismeretekkel rendelkezik
- képes a gondolatainak érthető kifejezésére, megfelelően hangsúlyoz, tagol
- betartja az udvariassági formákat
- képes együttműködésre, kapcsolatteremtésre.
- tudja vágyait, gondolatait, cselekedeteit késleltetni

Szociális érettség:

- érzelmi élete gazdag, érzelmeit képes kifejezni
- önbizalma megfelelő, reális az önértékelése
- vigyáz környezetére, szereti a természetet
- betartja a kulturált élet szokásait, viselkedésformákat
- csoportjában: biztonságban érzi magát, otthonosan mozog, érdeklődik társai iránt
- képes társaival együtt tevékenykedni, alkalmazkodni, kapcsolatot teremteni
- konfliktus esetén képes megoldást keresni és hajlik a kompromisszumra
- játéka önfeledt, kitartó, változatos
- betartja a szabályokat, elviseli az esetleges kudarcokat és képes örülni mások sikerének
- feladat és szabálytudata kialakult
- munkájában kitartó, a rábízott tevékenységeket szívesen végzi
- őszinteség, igazmondás jellemzi
- tiszteletben tartja a másságot

8. Az óvodai élet megszervezésének elvei

Nyitva tartási időnk: napi 10 óra: 7 - 17. óra között

Ez idő alatt mindig óvodapedagógus foglalkozik gyermekeinkkel. Óvodánkban lehetőség szerint részben osztott csoportok létrehozására törekszünk, de természetesen az osztott és osztatlan csoportszervezés is előfordulhat a jelentkező gyermekek életkori összetételének függvényében. Az egyes csoportokban a gyermekek fejlettségéhez és egyéni adottságaihoz igazítva döntenek az óvodapedagógusok a felajánlott tevékenységek szervezéséről, foglalkoztatási formáiról, melyet a csoportnaplóban írásban rögzítenek. Alapvetően a szabad játék tölti ki a napok többségét. Nagy hangsúlyt fektetünk a differenciálásra, egyéni fejlesztés megvalósítására. Ide tartoznak az ehhez szükséges személyi, tárgyi feltételek és az egységességet biztosító ajánlott napi- és heti-rend.

A szünetekre, nevelés nélküli munkanapokra, a jogszabályok előírásainak betartásával mérjük fel a szülők ügyeleti igényét.

8.1. Személyi feltételek

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

Célunk:

Olyan kollektíva működtetése, akiknek elsődleges feladata a gyermekek tisztelete, segítése, támogatása, nevelése, ezzel mintát nyújtva a szülőknek és gyermekeknek. Összehangolt munkára törekszünk, mely célunk közös elérését segíti, vagyis az eredményes nevelés megvalósítását. Minden dolgozónk munkakörének megfelelő szakvégzettséggel rendelkezik. Támogatjuk és ösztönözzük a folyamatos innovációra törekvést, továbbképzési igényeket, hogy szakmai munkánkat magas színvonalon tudjuk végezni. A hatékony nevelés érdekében csoportonként 2 óvodapedagógus és egy dajka foglalkozik a gyermekekkel. Munkájukat segíti pedagógiai-asszisztens, fejlesztőpedagógus végzettségű kollega, szükség esetén logopédus és gyógypedagógus.

Szemléletünket tükrözi:

- nevelőmunkánk középpontjában a gyermekek állnak, elősegítjük személyiségüknek harmonikus testi, lelki és szociális fejlődését.
- aktív résztvevője az óvodapedagógus, aki hatékonyan együttműködik a közvetlen kollégákkal, segítő személyzettel.
- elfogadó, segítő, támogató attitűd minden munkatárs részéről
- előítélet mentesség, egyenlő bánásmód
- szükség esetén szakemberekkel való szoros együttműködés
- gyermekeket megillető jogok tiszteletben tartása
- színvonalas nevelés biztosítása, szakmai továbbképzéseken való részvétel
- előítéletektől való elzárkózás

Programunk sikeres végrehajtásához az alábbi személyi feltételek szükségesek:

BEOSZTÁS:	LÉTSZÁM:
Intézményvezető	1
Óvodapedagógus	a teljes nyitva tartás ideje alatt a gyermekekkel minden csoportban óvodapedagógus foglalkozik, csoportonként 2
Dajka	óvodai csoportonként 1
Pedagógiai asszisztens	3 óvodai csoportonként 1

8.2. Tárgyi feltételek

Célunk:

A programunk megvalósulásához szükséges tárgyi feltételek biztosítása a fenntartó, pályázat segítségével. Az óvoda épületének, csoportszobáinak, udvarának legideálisabb kialakítása.

Fontosnak tartjuk, hogy az eszközök:

- a gyermekek biztonságát, kényelmét szolgálják
- a gyermekek testméretének megfelelő nagyságú eszközök/bútorok/játékok legyenek
- egészségük megőrzését/fejlesztését segítse
- kielégítse mozgás- és játékgényüket
- a természetes anyagok domináljanak, harmóniát sugallva

Az alapfelszerelések, helyi sajátosságaink és pedagógiai célkitűzéseink határozzák meg tárgyi feltételeink alakulását az eszköz-és felszerelési jegyzékben meghatározott irányelvek alapján.

A helyiségek bútorzata, berendezési tárgyai, és egyéb felszerelések, a nevelőmunkát segítő játékok és egyéb eszközök a jegyzékben meghatározott mennyiségben állnak rendelkezésre.

Óvodánk területe és annak helyiségei adottak, épületbővítésére (tornaszoba) van lehetőség.

8.3. Szervezeti és időkeretek

A gyermekeink egészséges és tevékenységben megnyilvánuló fejlődéséhez és fejlesztéséhez a megfelelően alkalmazkodó napirend és heti-rend kialakítása a célunk. A gyermekek életkorának megfelelően növekvő - 5-35 perces - időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységekben, kötetlen v. kötött formában megvalósuló csoportos tevékenységekben jelennek meg a fejlődésüket segítő foglalatosságok, cselekvések. A játék mellett kiemelt figyelmet szentelünk az egészséges életmód kialakításának, mellyel gyermekeink önállóságának fejlődését, és erős érzelmi kapcsolat kialakítását tesszük lehetővé gyermekek és gondozásukat végző felnőtt között.

Szemléletünket tükrözi:

- a napi- és heti-rend alkalmazkodjon a különböző tevékenységekhez, a gyermekek eltérő egyéni szükségleteihez
- biztosítson folyamatosságot és rugalmasságot

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

- kapjon kitüntetett figyelmet benne a játék, mint a gyermekek semmi mással nem helyettesíthető elfoglaltsága
- biztosítsa a rendszerességet, ismétlődések lehetőségét, mely nagyfokú érzelmi biztonságot nyújt gyermekeinknek
- segítse elő gyermekeink időbeli tájékozódási képességének fejlődését
- az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével valósuljon meg.

Napirend	
7.00-	Játék, szabadon választható tevékenység. Folyamatos tízórai. Testápolási teendők. Kezdeményezés v. irányított tevékenység, egyéni fejlesztés (5-35 perces – időtartamú)
10.15-	Mese, mozgás, testápolás, öltözködés, udvarra készülődés
	Szabadon választható udvari tevékenység v. séta
	Öltözködés, tisztálkodás, készülés az ebédhez, naposi munka
12.00-	Ebéd
	Naposi munka, tisztálkodás, készülődés a pihenéshez
13.00-14.50	Pihenés – Alvás (igény esetén 14.30-tól folyamatos ébredés)
14.50-	Öltözködés, tisztálkodás, folyamatos uzsonna
- 17.00	Játék, szabadon választható tevékenység csoportban v. udvaron. Egyéni fejlesztés.

Heti-rend	3-4 évesek	4-5 évesek	5-6-7 évesek
Kötetlen tevékenység-formák	▪ Verselés, mesélés ▪ Ének, zene, énekes játék, gyermektánc ▪ Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka ▪ Külső világ tevékeny megismerése: környezeti tartalom	▪ Verselés, mesélés ▪ Ének, zene, énekes játék, gyermektánc ▪ Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka ▪ Külső világ tevékeny megismerése: környezeti tartalom, matematikai tartalom	▪ Verselés, mesélés ▪ Ének, zene, énekes játék, gyermektánc ▪ Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka ▪ Külső világ tevékeny megismerése: környezeti tartalom, matematikai tartalom

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

Kötött tevékenység- formák	▪ Mozgás ▪ Mindennapos mozgás ▪ Mesélés	▪ Mozgás ▪ Mindennapos mozgás ▪ Mesélés	▪ Mozgás ▪ Mindennapos mozgás ▪ Mesélés
---	---	---	---

A hétköznapiakat színessé és változatossá teszik az ünnepnapok. Ünnepeinket az aktuális előkészületek jellemzik, érzelmi-hangulati ráhangolódással, közös dekorálással, ajándékkészítéssel, esetenként rövid (*énekes – verses – táncos – dramatikus – mozgásos*) szerepléssel. Az ünnepek többségét az óvodapedagógusok csoportonként tervezik, valósítják meg a gyermekek fejlettségéhez, igényeihez formázva. Ezek az alkalmak fontosak a gyermekek érzelmi, szocializációs életének kiemelt fejlesztésében. Igyekszünk bevonni a szülőket is az előkészületekbe vagy a megvalósításba.

Ünnepeink:

▪ Születés- és névnap ▪ Sport-nap ▪ Mikulásvárás ▪ Karácsony ▪ Farsang ▪ Március 15.	▪ Húsvét ▪ Föld napja ▪ Anyák-napja ▪ Madarak és fák napja ▪ Gyereknapi ▪ Évzáró - Ballagás

8.4. Dokumentáció

Az óvodában folyó szakmai munkát tartalmazó alapidokumentumaink:

- Pedagógiai Program
- SZMSZ
- Házi rend

Az óvoda által használt tanügyi nyomtatványok

- a felvételi előjegyzési napló,
- a felvételi és mulasztási napló
- az óvodai csoportnapló,- Melléklet: Éves tevékenységi tervek
- az óvodai törzskönyv,
- a tankötelezettség megállapításához szükséges szakvélemény (a továbbiakban: óvodai szakvélemény),

- a gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció. (Egyéni fejlődési napló)

Vezetésük a törvény által előírt és az SZMSZ-ben szabályozott módon szükséges. Fontos, hogy minden dokumentáció naprakész és folyamatos legyen.

8.5. Az óvoda kapcsolatrendszere

Olyan óvodai nevelés kialakítása a célunk, mely a családi neveléssel együtt szolgálja gyermekeink fejlődését. Különösen a kiegészítő, hátránycsökkentő szerepet kell felvállalnunk. Ezért szoros kapcsolatot tartunk minden olyan intézménnyel, mely a gyermekeink nevelését/fejlesztését/oktatását hivatott segíteni.

Szemléletünket tükrözi:

- személyiségjogok, emberi jogok tisztelete
- hátránykompenzáció hangsúlyozása
- szoros együttműködés a partnerekkel a felmerülő problémák megoldásának érdekében
- helyi sajátosságokra, szokásokra alapozott kapcsolattartás megvalósítása
- intervenciós gyakorlat (családhoz igazított segítségnyújtási forma)
- nyitottság, kezdeményezőkészség
- minden tettünk a gyermekeink különleges védelmét szolgálja

Partnereink:

1. **Családok, Szülők** – ők az elsődleges partnereink, hiszen gyermekeiket közösen neveljük. Ezért nagyon fontos számunkra a jó viszony kialakítása. Ennek érdekében a következő programokat valósítjuk meg:

- a) Személyes találkozó az év kezdése előtt (augusztus utolsó hete)
- b) Anyás befogadás lehetőségének felajánlása
- c) Szülői értekezletek
- d) Igény szerinti fogadó-óra, családlátogatás
- e) Félévente a gyermek fejlődéséről tájékoztató
- f) Örökmozgó sportnap (szeptember)
- g) Nyílt nap (november)
- h) Közös karácsony (december)
- i) Anyák-napja

j) Évzáró – Ballagás

k) Kirándulás

Kapcsolattartó: óvodapedagógusok, óvodavezető

2. Iskola – az átmenetet segítő programokkal készítjük elő gyermekeinket az iskolai életre, hogy bátran lépjek át a „nagykaput”.

Közös programjaink:

a) Örökmozgó sportnap az óvodában az elsősök részvételével (szeptember)

b) Kipp-kopp gesztenyegyűjtő verseny az óvodában elsősök részvételével (október)

c) Óralátogatás az iskolába készülő gyermekekkel (május)

Kapcsolattartó: óvodavezető

3. Családi Napközi – új partnerként jelentek meg a településen. Igény szerinti szakmai programok, közös tevékenységek által igyekszünk segíteni az átmenetet a kisgyermekek számára az intézmények között.

Kapcsolattartó: a két intézmény vezetője

4. Egészségügyi intézmény - a gyermekek az egészségprogram részeként a védőnővel, doktornővel, fogorvossal találkoznak az óvodában. Egymás munkáját tisztelve, segítve igyekszünk a felmerülő problémákat közösen megoldani.

Kapcsolattartó: Háziorvos, Védőnő, Körzeti fogorvos, - óvodavezető, óvodavezető-helyettes

5. Gyermekjóléti Szolgálat – csak szükség szerint vesszük igénybe a szolgáltatást, hogy a gyermekeket veszélyeztető körülményeket megszüntessük, ezzel biztosítva a különleges védelmet.

Kapcsolattartó: a gyermekvédelmi felelős, óvodavezető

6. Pedagógiai Szakszolgálat – a B-A-Z Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Tiszaújvárosi Tagintézménye. A tanulási nehézséggel küzdő gyermekeink szakértői vizsgálatát látják el. Óraadó logopédust, fejlesztőpedagógust (az óvodában dolgozó fejlesztő-pedagógusok) biztosítanak az egyenlő esélyben részesülő neveléshez.

Kapcsolattartó: a két intézmény vezetője

7. Fenntartó – a település önkormányzata, mely kistérségi társulás formájában működteti óvodánkat. A korrekt tájékoztatás, egymás tisztelete, segítőkészség jellemzi a kapcsolatunkat. Jogszály szerint a fenntartó az éves munkatervet véleményezi. Jóváhagyja a továbbképzési programot. Az óvodavezető évente 1x beszámoló formájában tájékoztatja a fenntartót a hatályos alapító okiratnak megfelelő működésről.

Kapcsolattartó: polgármester, jegyző – óvodavezető, óvodavezető-helyettes

8. **Egyház** – nagy az igény a szülők részéről a református hitoktatásra, melyre csoportonként biztosítunk lehetőséget.

Kapcsolattartó: tiszteletes – óvodavezető

9. **Szülői Szervezet** – a jogszabály szerinti tájékoztatást és a véleményének kikérését és az éves munkaterv szerinti rendszeres kapcsolattartást valósítjuk meg.

Kapcsolattartó: óvodavezető

10. **Roma nemzetiségi önkormányzatok** – a program készítésekor véleményüket kértük a nemzetiségi nevelés irányelveinek meghatározásához, a különböző rendezvényeinkre meghívjuk őket, illetve lehetőségeikhez mérten anyagi támogatást biztosítanak az egyes programokhoz, a családokkal való szoros együttműködést segítik közbenjárásukkal.

Kapcsolattartó: a vezetők

A kapcsolattartás várható eredményei:

- ✓ szoros, hatékony, jó kapcsolatok működése
- ✓ a családok, gyermekek nevelésének, irányításának összehangolt megvalósulása
- ✓ a veszélyeztető tényezők időben történő kizárása
- ✓ a hátránycsökkentés (szociális, egészségügyi) látványos megvalósulása

9. Biztonságos óvodai program

Célunk: a gyermekek védelme, óvása érdekében balesetmentes feltételek megteremtése mellett olyan ismeretek, magatartási szokások elsajátíttatása, ami hozzájárul a gyermekek egészségének védelméhez, miközben a biztonságos életvitel szokásai kialakulnak.

Óvodavezető feladatai:

1. személyi feltételek: a megfelelő személyi ellátottság biztosítása. (munkaköri leírások, szervezés)
2. tárgyi feltételek: épület, berendezési tárgyak, eszközök, felszerelések, biztonsági előírások betartatása.
3. spontán és tervezetten végzett ellenőrzések végzése
4. intézkedések a veszélyforrások megszüntetésére

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

Technikai személyzet feladata:

1. higiénias előírások betartása, biztosítása
2. kapuk zárva tartása 8⁰⁰-12⁴⁵ között
3. tárgyi eszközök állagának ellenőrzése
4. veszélyforrások jelzése, szükség szerinti megszüntetése
5. eszközök előkészítésében való részvétel
6. tevékenységekhez kapcsolódó szokások elmélyítéséhez segítségnyújtás
7. az óvodapedagógus igénye szerinti segítségnyújtás az egyes tevékenységekhez

Óvodapedagógus feladata:

1. a tevékenységek elvégzéséhez biztonságos feltételek megteremtése
 - balesetmentes eszközök
 - megfelelő hely és idő biztosítása
2. folyamatos ellenőrzése a feltételek meglétének
3. baleseti források megszüntetése érdekében intézkedések végzése
4. az adott tevékenységekhez megfelelő szokás szabályrendszer megteremtése
5. technikai személyzettel a feladatok és együttműködés egyeztetése
6. a szokás szabályok elmélyítése, elsajátíttatása
7. balesetvédelmi oktatás megtartás, dokumentálása
8. folyamatos megfigyelése, ellenőrzése a gyermeki tevékenységeknek és az értékelésből adódó feladatok meghatározása

A gyermeki tevékenységekhez kapcsolódó veszélyforrások:

1. táplálkozás: törött, csorba eszközök, kés, villa, ételek hőfoka
2. mozgás: összeütközések, eszközök használata, bútorok sarkai, burkolatok, kerítés, kapu, udvari eszközök
3. játék: apró játékeszközök, szerepjáték kellékei (sál, zsinór, ékszer),
4. vizuális tevékenység eszközei (olló, tű, ár, hurkapálca, kalapács), különleges technikák kellékei
5. munka jellegű tevékenységek: munka eszközei
6. tevékenységben megvalósuló tanulás: tűzvédelemmel kapcsolatos tudnivalók, káros anyagok, gyógyszerek kezelése
7. óvodán kívüli tevékenységek:

- séta: gyalogos közlekedés szabályai, kutyák veszélyei, járdahibák
- kirándulás: gyalogos közlekedés szabályai, kutyák veszélyei, járdahibák, elveszés, közlekedési eszközök használata

10. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az óvodánk a pedagógiai program megvalósítása során kiemelt figyelmet fordít az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre, melyek a programunk minden részében megtalálható.

Óvodánkban tilos a jogellenes elkülönítés minden formája.

Az egyenlő bánásmód követelményét érvényesítjük különösen:

- a) az óvodai nevelésbe történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározásakor
- b) az óvodai szabályrendszer megállapítása és a követelménytámasztás során
- c) a teljesítmények értékelésénél
- d) az óvodai neveléshez kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele során
- e) a különböző juttatásokhoz való hozzáférés során
- f) az óvodai nevelésben való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során

11. Érvényességi rendelkezések

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programjának hatályba lépése és érvényességi ideje:

A jelen pedagógiai program – elfogadása – esetén 2015. szeptember 01-től lép hatályba.
Érvényességi ideje: 4 év.

Ez idő alatt az alábbi indokok esetén szükséges felülvizsgálata:

- jogszabályi változás esetén
- nevelőtestület tagjainak többségének (50% +1 fő) írásban történő kérése alapján
- a Fenntartó, Intézményvezető, Szülői Szervezet javaslatára, illetve tárgyi és személyi feltételek nagymértékű változása esetén.

A pedagógiai programban megfogalmazott célok, feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja. A pedagógiai program beválásának felülvizsgálatára 4 évenként kerül sor.

A módosított pedagógiai program, a jóváhagyást követően mindig szeptember 01-én lép hatályba.

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

12. Legitimációs záradék

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda nevelőtestülete: 100 %-os arányban, a 2015. szeptember 01-én kelt nevelőtestületi határozata alapján, a Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programját elfogadta.

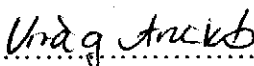
Kesznyéten, 2015. szeptember 01.

PH

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programját az intézmény vezetője jóváhagyta.

Kesznyéten, 2015. szeptember 01.

PH

.....
óvodavezető aláírása

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda pedagógiai programjával a fenntartó,
egyetért.

Kelt:, 2015.

PH

.....
fenntartó aláírása

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda irattárában /2015. .iktatási számú jegyzőkönyv található,
mely igazolja, hogy a szülők megismerték és véleményezték a Kesznyéteni Mesevár Óvoda
Pedagógiai Programját.

13. Melléklet, függelék

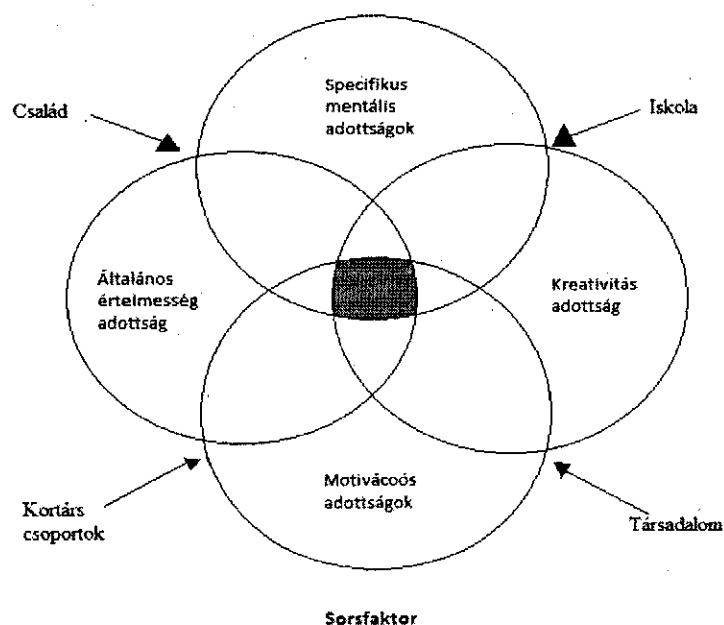
13.1. TEHETSÉGGONDOZÓ PROGRAM

A tehetség meghatározása:

A tehetség egy vagy több területen kiemelkedő képességet jelent, ami az átlagtól eltérő. Velünk született adottság, ami tudatos, hosszú távú gyakorlás és fejlesztés hatására bontakozik ki. Óvodás korban tehetségnek ígérkező tulajdonságokról, képességekről beszélhetünk, amit az óvodapedagógus támogatásával gazdagíthatunk.

Tehetség modellünk:

Nevelőközösségünk a Czeizel féle 2*4+1 faktoros modellt tartja elfogadottnak. Az egyéni személyiség tulajdonságok mellett a társas környezeti jellemzők is megjelennek, amelyek jelentősen meghatározzák a gyermekeink képességeik kibontakozását.

„...zenei, matematikai és bizonyos mozgásbeli tehetség már óvodáskorban megjelenhet, s ezek programszerű fejlesztése már akkor fontos...alapozó korszak, ..az érzelmi fejlődést kell biztosítani azzal, hogy törődünk a gyerekekkel az óvodában is, s engedjük őket játszani.” (Dr. Balogh László)

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

Tehetségazonosítás:

Legfontosabb tehetségazonosítási módszernek az óvodánkban működő megfigyelést tartjuk. Már az első évtől a gyermekekről az egyéni fejlődési lapján megfigyelési szempontokat és eredményeket rögzítünk. Az 5 éves gyermekekről az általános megfigyelési szempontokon túl egy speciális tulajdonságlista, és egyéb pedagógiai képességek vizsgálata által (MSSST) történik. A kimagasló képességeket mutató tulajdonságok alapján történik a kiválogatás. Az 5-7 éves gyerek szüleivel egyeztetve, az év október 15-től biztosítjuk a műhelyfoglalkozásokat.

Tehetseggondozás területei:

- csoporton belül, integráltan történik a gazdagítás, dúsítás
- csoporton kívül, mikro-csoportosan, műhelymunkában az 5-7 éves gyermekek részére

A tehetseggondozási műhely alapelvei:

- ❖ a gyermekek érdeklődési körüknek megfelelően kerülnek be a műhelybe
- ❖ biztosítjuk a játékosságot, a folyamatos motiváció megteremtésével, az együttes tevékenységek során
- ❖ nem a teljesítmény a fontos, hanem maga a tapasztalás és a tevékenység
- ❖ egy-egy műhelyben maximum 6-8 gyermek vesz részt
- ❖ a műhelyvezetőt és a segítőit a nevelőtestület által választjuk ki
- ❖ a műhelyvezető, a kollégák ötletei alapján éves tevékenységi tervet készít
- ❖ heti rendszerességgel biztosítjuk a műhelyfoglalkozásokat minden évben október 15-től május 15-ig.
- ❖ minden óvodapedagógus és dajka részt vesz a tehetségprogram előkészítésében, szervezésében
- ❖ biztosítjuk a műhelyek közötti átjárhatóságot.

1."KREATÍV" TEHETSÉGGONDOZÓ MŰHELY:

Célunk:

- vizuális alkotóképesség, önkifejező készség kibontakoztatása
- változatos vizuális technikákkal való ismerkedés, önfeledt alkotás
- fantázia és kreativitás fejlesztése

- tér, forma, szín, látásgazdagítás
- az együttes munkavégzés biztosítása

2."LOGIKA" TEHETSÉGGONDOZÓ MŰHELY:

Célunk:

- megismertetni a gyermekeket a logikai táblás játékokkal
- logikus gondolkodásuk fejlesztése
- kombinatív képességeik erősítése

Kapcsolattartás

1.Szülőkkel:

- szülők tájékoztatása a tehetségprogramunkról
- szülők bevonása a tehetséggondozó programba
- szülőknek tanácsadás
- szülői kérdőív, bejegyző nyilatkozat
- iskolaválasztási tanácsadás

2.Szakemberekkel:

- mérések eredményeinek egyeztetése
- fejlesztési tervek összehangolása
- konzultáció a fejlődésről

Dokumentációvezetés:

- Csoportnaplóban heti tervekhez kapcsolódóan
- Egyéni megfigyelési lapon félévente
- mérések eredményei, dokumentumai
- Tehetségműhely dokumentációja

A tehetséggondozó pedagógus:

- nyitott, kreatív, elfogadó személyiségű
- jó szervezőkészség jellemzi
- megfelelően tudja motiválni a gyermekeket
- érdeklődik az új iránt
- empátikus, rugalmas, toleráns

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

13.2 A pedagógiai program megvalósításához szükséges a nevelőmunkát segítő játékok és eszközök felsorolása

Mozgáshoz:		
Tornapad	4	
Tornaszőnyeg	2	
Bordásfal	3	
Greißwald készlet	1	
Labdák	1-1	gyermekenként
Hullahopp karika	1	gyermekenként
Mozgásigényt kielégítő készlet	1	
Mozgáskotta-készlet	1	
Trambulin	1	
Egyensúlyfejlesztő tölcser	1	
Fejlesztő szobák:		
Tükör	1	helységenként
Asztal	1	helységenként
Szék	6	helységenként
Szőnyeg	1	helységenként
Játéktartó szekrény	1	helységenként
Képességfejlesztő eszközök, játékok	szükség szerint	
Játékszoba:		
Babaház	1	
Gyermek asztal	2	
Kerti pad	4	
Hómokozó	2	
Hinta	2	
Mászóka	5	
Csúszdás-vár	1	
Gumi pálya	1	
Nevelőmunkát segítő játékok, egyéb eszközök		
Különféle játékformák (mozgásos játékok, gyakorló, szimbolikus, szerepjátékok, építő-konstruáló játékok, szabályjátékok, dramatizálás, bábozás, barkácsolás) eszközei	▪ Óvodai babaszobai bútor ▪ Óvodai babakonyhai bútor ▪ Puha babák ruhatárral ▪ Babaedények (készlet) ▪ Fagyűmölcsök, zöldségek ▪ Seprű, lapát, felmosó ▪ Vasalóállvány, vasaló ▪ Orvosi eszközök ▪ Fodrászeszközök ▪ Műanyag állatkészlet ▪ Autók, buszok, repülők,	gyermekcsoportonként alapvetően szükséges mennyiségben

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

	▪ hajók ▪ Építőkocka, fa ▪ Építő készlet műanyag ▪ Lego készlet	
Mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközök	▪ Óvodai többfunkciós mászóka ▪ Labdák (kicsi, nagy) ▪ Tornakarikák ▪ Tornakendők ▪ Egyensúlyozó korong ▪ Körkötél ▪ Bója ▪ Ugráló labda készlet ▪ Ugrók ▪ Bordásfal	gyermekcsoportonként alapvetően szükséges mennyiségben
Ének, zene, énekes játékok eszközei	Pedagógusoknak: ▪ szintetizátor ▪ furulya Gyermekhangszer készlet: ▪ Dob ▪ Ujjcintányér ▪ Cintányér ▪ Csengők ▪ Triangulum ▪ Xilofon ▪ Kasztanyetta Egyéb ritmushangszerek	gyermekcsoportonként szükséges mennyiségben
Az anyanyelv fejlesztésének, a kommunikációs képességek fejlesztésének eszközei	▪ Kesztyűbáb készlet ▪ Ujjbáb készlet ▪ Vetítővászon ▪ Diavetítő ▪ Bábparaván ▪ Textil fejdíszek ▪ Jelmezek ▪ Mesekönyvek ▪ Fejlesztőjáték	gyermekcsoportonként alapvetően szükséges mennyiségben
Értelmi képességeket (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitást fejlesztő anyagok, eszközök	▪ Ravensburger társasjátékok ▪ Kirakó játékok / puzzle ▪ Memória játékok ▪ Kártyajátékok ▪ Dominó ▪ Logico, ▪ Minimatt ▪ Activity ▪ Homokozó-készlet ▪ Konstruktív játékok ▪ Gyöngyfüző készlet ▪ Papírtégla készlet ▪ Favonat készlet	gyermekcsoportonként szükséges mennyiségben
Ábrázoló tevékenységet fejlesztő eszközök	▪ Ecsetek ▪ Vízfestékek ▪ Flakonos festékek (tempera) ▪ Ollók ▪ Agyag ▪ Gyurma ▪ Színes papírok ▪ Fehér papír	gyermekcsoportonként szükséges mennyiségben

A Kesznyéteni Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja

	▪ Színes ceruza ▪ Filctollak ▪ Zsírkréta ▪ Festéktálak ▪ Fonalak ▪ Kreatív kellékek (krepp papír, gyapjú, hullámpapír, origami papír, stb.) ▪ Termések, egyéb anyagok ▪ Szövőkeretek ▪ Ceruzahegyszó ▪ Ragasztó ▪ Ragasztó stiftok ▪ Ragasztó pisztoly ▪ Ablakfesték ▪ Arcfesték ▪ Kréta	
A természeti – emberi - tárgyi környezet megismerését elősegítő eszközök, anyagok	▪ Tükör kisméretű ▪ Nagytükör ▪ Zöldség párosító ▪ Gyümölcspárosító ▪ Évszak kirakó ▪ Földgömb ▪ Nagyító ▪ Parafa táblák	szükséges mennyiségben
Munka jellegű tevékenységek eszközei	▪ Virágcserep ▪ Virághagymák ▪ Zöldségmagok Gyermek szerszámok: ▪ Kapa ▪ Gereblye ▪ Seprű ▪ Lapát	szükséges mennyiségben
Televízió	2	
Dvd-lejátszó	2	
Cd-s magnó	1	csoportonként